

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**ÖZGEN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDAKİ PİYANO
EĞİTİMCİLERİNİN PİYANO ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
GÖRÜŞLERİ**

MELİKE BAYIRLI

Denizli – 2022

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**ÖZENGİN MÜZİK EĞİTİMİ KURUMLARINDA GÖREVLİ PİYANO
EĞİTİMCİLERİNİN PİYANO ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
GÖRÜŞLERİ**

Melike BAYIRLI

Danışman

Prof. Dr. Ufuk YAĞCI

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN.....

Üye (Danışman): Prof. Dr. Ufuk YAĞCI.....

Üye: Doç. Dr. İsmail SINIR.....

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../.....
tarih ve...../..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım tez çalışmada; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Melike BAYIRLI

TEŞEKKÜR

Araştırmanın her aşamasında destekleriyle yanımda olan değerli danışmanım Prof. Dr. Ufuk Yağcı'ya, araştırmaya gönüllü olarak katılan ve desteklerini sunan piyano eğitimcilerine teőekkürlerimi sunarım.

Bu araştırma süreci boyunca beni destekleyen, fikir ve önerilerini eksik etmeyen sevgili eşim Ali Ulaş Bayırlı ile manevi desteklerini esirgemeyen her daim yanımda olan aileme teşekkür ederim.

Melike BAYIRLI

ÖZET

Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine Yönelik Görüşleri

BAYIRLI, Melike

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD,

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ufuk YAĞCI

Haziran 2022, 81 sayfa

Bu araştırmada, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano öğretim süreci, piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin piyano öğretiminde kullandıkları; öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme yöntemleri, kaynak kitaplar, doğru çalışma durumlarına ilişkin önerileri, karşılaştıkları problemler ve bu durumlara ilişkin önerileri incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma, özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimcilerinin, piyano öğretimine yönelik görüşlerinin analiz edilmesine yönelik betimleyici nitel bir araştırmadır. Araştırmada, özengen müzik eğitimi kapsamında verilen piyano eğitiminin süreç içerisindeki bazı değişkenleri ele alınmış ve piyano eğitimcilerinin konu ile ilgili düşüncelerinin geniş bir bakış açısıyla yansıtmak amacıyla görüşme tekniği kullanılmıştır. Piyano eğitimcileriyle yapılan görüşmelerde elde edilen veriler, ilgili alt problemler doğrultusunda betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnek yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu özengen müzik eğitimi kapsamında eğitim veren ve araştırmaya gönüllü olarak katılan piyano eğitimcileri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda 30 piyano eğitimcisiyle görüşme yapılmıştır. Araştırmada, piyano eğitimcilerinin, piyano öğretiminde gösterip yaptırma, anlatma, sorma yanıtlama, oyunlama oyunlaştırma, karşılıklı konuşma, bulma ve keşfetme, örnek olay inceleme, yaşamla öyküleme, çalışma çalıştırma öğretim yöntemlerini kullandıkları görülmektedir. Eğitimcilerin ölçme değerlendirme yöntemi olarak MEB seviye tamamlama sınavı,

gözlem, performans ölçeği, rubrik dereceli puanlama yöntemlerini kullandıkları görülmektedir. Piyano eğitimcilerinin başlangıç, orta ve ileri seviyede 26 farklı piyano metodunu kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Piyano eğitimcileri doğru çalışma önerileri olarak, her gün düzenli çalışma, nota okuma çalışmaları yapma, metronom ile çalışma, pasaj çalışmaları yapma, eser analizi yapma, iki el ayrı çalışma ve video ve ses kayıtlarından yararlanma önerilerinde buldukları görülmektedir. Piyano eğitimcilerinin ders devamlılığı, parmak numaralarının ezberlenmesi, veli beklentileri, çalışma eksikliği, nakil öğrencilerle çalışmak, piyano tekniği, oturuş duruş, piyanoya karşı tutum, hızlanma, nüansların uygulanmaması, artikülasyon teknikleri problemleriyle karşılaştıkları görülmektedir. Piyano eğitimcileri öğretim yöntemlerinin önemi, ders süresinin planlanması, teknik egzersizler, piyano sevgisinin önemi, öğrenci, veli ve öğretmen iletişimi, MEB piyano programının düzenlenmesi, müzik terimleri, öğrencilerin öğrenme alanları, öğrenci hazırbulunuşluğuna dikkat edilmesi gerektiği önerilerinde buldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Piyano eğitimi, özengen müzik eğitimi, piyano öğretimi

ABSTRACT

Opinions of Piano Educators who Work in Volunteer Music Education Institutions on Piano Teaching

BAYIRLI, Melike

Master's Thesis, Fine Arts Education Department

The Field of Music Education

Thesis Advisor: Prof. Dr. Ufuk YAGCI

June 2022, 81 pages

In this research, the piano teaching process at the volunteer music education institutions was examined in line with the opinions of the piano educators. In the research, the piano educators in the volunteer music education institutions used in piano teaching; teaching methods, measurement and evaluation methods, source books, suggestions about correct working situations, the problems they encounter and their suggestions about these situations have been tried to be examined. The research is a descriptive qualitative study to analyze the opinions of piano educators on piano teaching within the scope of volunteer music education. In the research, some variables of piano education given within the scope of volunteer music education were discussed and interview technique was used in order to reflect the thoughts of piano educators on the subject from a broad perspective. The data obtained from the interviews with the piano educators were analyzed with the descriptive analysis method in line with the related sub-problems. The easily accessible case sample method, one of the purposeful sampling methods, was used to form the study group of the research. In this context, the study group of the research consists of piano educators who give education within the scope of volunteer music education and participate in the research voluntarily. In this direction, interviews were conducted with 30 piano educators. In the research, it is seen that piano educators use teaching methods such as showing and making, telling, asking and answering, playing, gamification, conversation, finding and discovering, case study, storytelling with life, working and making worked. It is seen that

educators use MEB level completion exam, observation, performance scale, rubric graded scoring methods as assessment and evaluation methods. It has been concluded that piano educators use 26 different piano methods at beginner, intermediate and advanced levels. It is seen that piano educators make suggestions to study regularly, to read notes, to work with metronome, to make passage studies, to analyze works, to study with two hands, and to use video and audio recordings as correct study suggestions. It is seen that piano educators encounter problems with course continuity, memorizing finger numbers, parents' expectations, lack of study, working with transfer students, piano technique, sitting posture, attitude towards the piano, acceleration, not applying nuances, articulation techniques. It is seen that piano educators suggest that attention should be paid to the importance of teaching methods, planning the lesson duration, technical exercises, the importance of piano love, student, parent and teacher communication, organization of the MEB piano program, musical terms, students' learning areas, and student readiness.

Keywords: Piano education, volunteer music education, piano teaching

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI	iii
ETİK BEYANNAMESİ.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.1.1. Problem Cümlesi	4
1.1.2. Alt Problemler	4
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
1.5. Araştırmanın Sayıtları.....	5
1.6. Tanımlar.....	5
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Kuramsal Çerçeve	7
2.1.1 Müzik Eğitimi.....	7
2.1.2. Genel Müzik Eğitimi	9
2.1.3 Mesleki Müzik Eğitimi.....	10
2.1.4. Özengen Müzik Eğitimi	11
2.1.5. Piyano Eğitimi.....	12
2.1.6. Piyano Eğitiminde Öğretmenin Rolü	14
2.1.7. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri	14
2.1.8. Ölçme Değerlendirme Yöntemleri	16
2.2. İlgili Araştırmalar	17
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM	24
3.1. Araştırma Deseni.....	24
3.2 Çalışma Grubu	24
3.3. Veri Toplama Araçları	27
3.4. Veri Toplama Süreci	27

3.5. Verilerin Analizi.....	27
3.6. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları	28
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	30
4.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Kullandıkları Genel Müzik Öğretim Yöntemleri Nelerdir?	30
4.1.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri	31
4.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Kullandıkları Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri Nelerdir?.....	32
4.2.1. Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri	32
4.3. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Kullandıkları Kaynak Kitaplar Nelerdir?	34
4.3.1. Başlangıç Seviyesi Kullanılan Kaynak Kitaplar	37
4.3.2. Orta-İleri Seviye Kullanılan Kaynak Kitaplar.....	38
4.4. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Karşılaştıkları Problemler Nelerdir?.....	39
4.4.1. Karşılaştıkları Problemler.....	39
4.5. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Doğru Çalışma Durumlarına İlişkin Önerileri Nelerdir?	43
4.5.1. Doğru Çalışma Önerileri	44
4.6. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Önerileri Nelerdir?.....	48
4.6.1. Piyano Öğretimine Yönelik Öneriler	48
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	53
5.1. Tartışma ve Sonuç.....	53
5.2. Öneriler	57
5.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Öneriler	57
5.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Öneriler.....	57
5.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler.....	57
5.2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler	58
5.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Öneriler	58
5.2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Öneriler	58
KAYNAKÇA.....	59
EKLER.....	64
Ek A: Görüşme Formu	64

ÖZGEÇMİŞ66

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3. 1. Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	25
Tablo 3. 2. Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Yaş Aralığına Göre Sayısal Dağılımı.....	25
Tablo 3. 3. Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Eğitimi Durumlarına Göre Dağılımı.....	25
Tablo 3. 4. Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Görev Yaptıkları İle Göre Sayısal Dağılımı.....	26
Tablo 3. 5. Piyano Eğitimcilerinin Görev Sürelerine Göre Sayısal Dağılımı.....	26
Tablo 4. 1. Piyano Eğitimcilerinin Kullandıkları Genel Müzik Öğretim Yöntemleri.....	30
Tablo 4. 2. Piyano Eğitimcilerinin Kullandıkları Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri.....	32
Tablo 4. 3. Piyano Eğitimcilerinin Başlangıç Seviyesinde Kullandıkları Kaynak Kitaplar.....	35
Tablo 4. 4. Piyano Eğitimcilerinin Orta-İleri Seviyede Kullandıkları Kaynak Kitaplar.....	36
Tablo 4. 5. Piyano Eğitimcilerinin Karşılaştıkları Problemler.....	39
Tablo 4. 6. Piyano Eğitimcilerinin Doğru Çalışma Durumlarına İlişkin Önerileri.....	44
Tablo 4. 7. Piyano Öğretimine Yönelik Öneriler.....	48

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

TDK	:Türk Dil Kurumu
MEB	:Milli Eğitim Bakanlığı
P.E.	: Piyano Eğitmcisi

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

İnsan, doğum öncesiyle başlayan ve yaşam boyu devam eden bir gelişim süreci içerisinde. Gelişim, bireyin yaşamında pozitif yönde gerçekleşen olaylardır. Eğitim, gelişim süreci boyunca bireyin sağlıklı bir süreç geçirmesine olanak sağlamakla birlikte bireyin kendine ve aynı zamanda toplumun normlarına karşı uyumunu kolaylaştırır.

Birey eğitim yolu ile toplum içerisinde yer edinebilmek için birçok farklı alanda bilgi, beceri ve anlayış kazanıp bununla birlikte kendini gerçekleştirme için çalışır. Ertürk (1993)'e göre eğitim, "bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istedik yönde değişiklikler oluşturma süreci" olarak tanımlanmıştır (s. 12). Buradaki istedik kelimesi, bireyin kendini tanıması, kendini gerçekleştirme sürecindeki yardımcı rolünü ve yaşantıların amaçlı uyarıcılarla zenginleştirilmesi olarak vurgulanır.

İnsan var olduğundan itibaren belli birtakım davranışlar meydana getirir. Eğitim ise bu davranışları düzenli ve sistemli bir hale getirmeyi amaçlamaktadır. İnsanın var olan sonsuz öğrenme yetisi; eğitimi tek bir zaman dilimiyle sınırlandırılmamasını gerektirir. Toplumlar eğitim sistemini kendi hedefleri doğrultusunda belirlemiş ve gelişimini sürdürebilmesi için eğitimi etkin araç olarak kullanmıştır (Işıkdemir, 2018, s. 5). Saraç (2016) genel olarak eğitimin amaçlarından şu şekilde bahsetmiştir:

- Bireyi kültürel olarak geliştirmeye çalışır.
- Bireylerin ilk olarak kendisini tanımaya ve kişiliğini geliştirmesine, yeterliliklerinin farkına varmasına olanak sağlar.
- Bireyin üretkenliğini geliştirir.
- Bireyin toplumda yer edinebilmesine fırsat verir.

"İnsan yaşamının vazgeçilmez öğelerinden olan bilim, teknik ve sanat, toplum yapısının oluşmasında önemli bir rol oynar. Bu öğelerden birlikte yararlandığı durumlarda, insan yaşamındaki eksiklik ve yetersizlik giderilir" (Bilirdönmez ve Karabulut, 2016, s. 346). Bundan hareketle bilim ve sanatla içeriği düzenlenmiş eğitim sürecinin çok yönlü bireyler yetiştirilmesi kuşkusuzdur.

Uçan (2005)'a göre eğitim sürecinin bu şekilde planlanması, bireyleri biyopsişik, toplumsal ve kültürel boyutlarıyla, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranış yapılarıyla dengeli bir bütün olarak en uygun ve en ileri düzeyde yetiştirir (s. 28).

Bireylerde; davranışta estetik olma, davranış değiştirme, tasarlama ve oluşturma gibi fonksiyonel özelliklerin geliştirildiği bir yaklaşımla uygulanan eğitim süreci içerisinde sanat eğitiminin rolü büyüktür. Sanat, insanın yaratıcı gücünün temeli olarak bireyin duyuşsal

ve düşüncelerini estetik yollarla aktarmasıdır. Bu aktarımın belirli kurallar çerçevesinde yapılması ise sanat eğitimi oluşturur.

Sanat eğitimi, Uçan (2005)'a göre "bireyin sanatsal davranışında kendi yaşantısı yoluyla istedik olarak değişiklikler oluşturma süreci" (s. 125) olarak tanımlanmaktadır. Demirova (2008)'ya göre sanat eğitimi bireyin, toplumsal yaşantıya uyum sağlamasına, kendine güven duymasına, yaşam kalitesini arttırmasına yardımcı olur (s. 1).

Sanatsal davranışlar, yapısı ve işlevi ile birlikte çeşitli dallara ayrılmaktadır. Sanat eğitimin önemli bir kolu olan müzik eğitimi, "bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yolu ile amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme süreci" (Uçan, 2005, s. 30) olarak tanımlanmaktadır.

Özdek (2006)'e göre "hem bir bilim dalı hem de bir sanat dalı olan müzik kendine özgü yöntem ve metotlardan kurulu bir eğitim alanı oluşturmuş ve bu eğitim alanı da müzik eğitimi başlığı altında çeşitlenmiştir" (s. 9).

1.1.Problem Durumu

Uçan (1997)'a göre müzik eğitimi; bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istedik olarak belirli davranış değişikliği oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını somut yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme ve geliştirme süreci olarak tanımlanır (s. 30).

Müzik eğitimine ilişkin planlama ve uygulamalar üç ana kitleden ve üç ana amaçtan daha çok hangisine yönelikse ona göre nitelik ve nicelik kazanır (Uçan, 2005, s. 14). Ülkemizde müzik eğitimi, örgün olarak verilen mesleki müzik eğitimi ve genel müzik eğitimi; okulların dışında kalan belediyeler, özel kurum ve kuruluşlarda verilen özengen müzik eğitimi olmak üzere üç türe ayrılmıştır.

Özengen müzik eğitimi, bireyin ilgi ve isteği doğrultusunda gerçekleşir ve bu bağlamda zorunlu bir eğitim türü değildir. Genellikle müziği hobi olarak yapmak veya profesyonel olarak öğrenmek isteyen kişilerin başvurduğu ve sürdürdüğü eğitimlerdir. Bu kapsamda yer alan eğitimler; özel yetenek kursları ve halk eğitim merkezlerinde gerçekleşir. Kurum bünyesi haricinde özel dersler yoluyla da yürütülmektedir.

Özengen müzik eğitimi, oldukça talep gören bir müzik eğitimi türü olmasıyla birlikte günümüzde özengen müzik eğitimi kurumlarının sayıları giderek artmaktadır. Bununla birlikte bu kurumlarda çalgı çalabilen bireyler yetişmektedir. Piyano, müzik

eğitiminde temel bir çalgı olmasından dolayı özengen müzik eğitimi kurumlarında oldukça talep arz eder.

Gökbudak (2013)'a göre piyano eğitimi ve öğretimi, müzik eğitiminin temelini oluşturan bir eğitim olması nedeniyle mesleki, amatör ve özendirici müzik eğitiminde çok önemli bir yere sahiptir (s. 1).

Say (2011)'a göre müzik eğitiminde kullanılmaya en uygun çalgının piyano olmasının başlıca nedenleri şunlardır:

- “Sabit perdeli olduğu için entonasyon zorluğu ve bozukluğu söz konusu değildir.
- Parmağın bastığı yerden (akordun bozuk olmaması koşuluyla) doğru ses çıkmaktadır.
- Ses sınırları geniştir. Hem kadın (ya da çocuk), hem erkek hem de çalgıların seslerini verebilen geniş bir ses yelpazesine sahiptir.
- Her türlü çabukluk (ajilite) mümkündür. Kısa değerlerde sesler kolay çıkmaktadır.
- Armonik ve çok sesli karaktere sahiptir
- Çok sesli kulak eğitimine en uygun çalgıdır.
- Armonik eşlik çalgısıdır.
- Her çeşit polifonik eserin redüksiyonu icra edilebilmektedir.
- Koral ve orkestral eserler çalınabilmektedir.
- Büyük eserlerin analizine elverişli ve edebiyatı zengindir” (s. 69).

Bayırlı (2020)'ya göre piyano, “adaptasyonu kolay, birçok ses aralığını içinde bulunduran ve bu sayede bireyi sadece pratik değil aynı zamanda teorik olarak geliştiren bir eğitim çalgısıdır” (s. 14).

Piyano eğitiminde belirlenen hedef ve davranışların gerçekleşmesi için piyano eğitim sürecinin en başından itibaren planlanması ve sistemli bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Eğitimci ve öğrenci öğretim sürecinin önemli bir parçasıdır. Piyano eğitimcisi, öğrenme ve öğretme faaliyetlerini planlayarak, bireylerin piyano çalma becerilerini kazanmasında etkin bir rol oynar. Bu bağlamda piyano eğitimcilerinin, piyano öğretimine ilişkin kullandığı yöntem ve kaynaklar, ölçme ve değerlendirme yöntemleri önem taşımaktadır.

Piyano eğitimcilerinin piyano öğretim sürecinde karşılaştıkları problemler ve piyanoda doğru çalışma durumları, belirlenen hedef ve davranışların gerçekleşmesinin önemli değişkenleridir. Bu durumdan hareketle piyano eğitimcisi, sağlıklı bir öğretim süreci geçirecek ve gerçekleşmesi planlanan hedef davranışları sağlayabilecektir.

Bu araştırma kapsamında piyano öğretimi “kullanılan genel müzik öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme yöntemleri, kullanılan kaynak kitaplar, doğru çalışma

önerileri, karşılaşılan problemler” değişkenleri çerçevesinde özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda incelenmiştir.

1.1.1. Problem Cümlesi

Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano öğretime yönelik görüşleri nelerdir?

1.1.2. Alt Problemler

1. Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano öğretime ilişkin kullandıkları genel müzik öğretim yöntemleri nelerdir?
2. Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin kullandıkları ölçme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?
3. Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano öğretime ilişkin kullandıkları kaynak kitaplar nelerdir?
4. Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano öğretime ilişkin karşılaştıkları problemler nelerdir?
5. Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin doğru çalışma durumlarına ilişkin önerileri nelerdir?
6. Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano öğretime ilişkin önerileri nelerdir?

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano öğretim süreci, piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmada, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin piyano öğretiminde kullandıkları öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme yöntemleri, kaynak kitaplar, doğru çalışma durumlarına ilişkin önerileri, karşılaştıkları problemler ve bu durumlara ilişkin önerileri incelenmeye çalışılmıştır.

Bu görüşlerden hareketle bu araştırmanın amaçları, özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin:

- Piyano öğretime ilişkin öğretim ve ölçme değerlendirme yöntemlerini saptamak,
- Piyano öğretiminde kullanılan kaynak kitapları tespit etmek,
- Piyano öğretiminde karşılaştıkları problemleri belirlemek,

- Piyanoda ‘doğru çalışma durumları’ hakkında önerilerini belirlemek,
- Özenen müzik eğitimi kurumlarında verilen piyano öğretiminin geliştirilmesi için önerilerini belirlemektir.

1.3.Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, özenen müzik eğitimi kurumları üzerine yapılan lisansüstü çalışmalar arasında piyano öğretimini temel alan ilk çalışma olması bakımından önem taşımaktadır. Türkiye’de özenen müzik eğitimi, özenen müzik eğitimi kurumları aracılığıyla uygulanmaktadır. Bu kurumlar yaş aralığı olmaksızın talep eden birçok bireye piyano eğitimi vermektedir. Çoğunluğu 18 yaşın altında olan bu öğrenci topluluğunun bir kısmı mesleki müzik eğitimine de geçiş yapabilmektedir. Bu doğrultuda özenen müzik eğitimi kapsamında verilen piyano öğretiminin incelenmesi, alanında uzman piyano eğitimcilerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bilgiler ışığında bu araştırma, özenen müzik eğitiminde piyano öğretim sürecini inceleyerek, piyano eğitimcilerine ışık tutması ve piyano eğitiminin sağlıklı bir süreçte gerçekleşmesine katkı sağlayabilmesi bakımından önem taşımaktadır.

1.4.Araştırmanın Sınırlılıkları

- Müzik eğitiminin alt boyutlarından biri olan özenen müzik eğitimi ile,
- Özenen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren ve araştırmaya gönüllü olarak katılan eğitimciler ile,
- Araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formuyla toplanan veriler ile,
- Araştırmacının maddi olanakları ile sınırlıdır.

1.5.Araştırmanın Sayıtları

- İzlenen yöntemin, araştırmanın konusuna, amacına ve problem durumuna uygun olduğu,
- Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan görüşme sorularını, piyano eğitimcilerinin içtenlikle cevapladıkları varsayılmıştır.

1.6.Tanımlar

Akor: Üç veya daha fazla sesin aynı anda çalınmasına ya da seslerin belirli bir düzen içinde üst üste getirilmesi (Tabakaoğlu, 2013, s. 36).

Artikülasyon: “Müzikte notaların birbirleri arasındaki ilişkiyi ve çalış şeklini belirterek; besteci veya icra edenin, müzikal düşünce ve arayışlarını ifade etmesi (Bayırlı, 2020, s. 15).

Deşifre: “Bir müzik eserinin notalarının ilk görüşte seslendirme ya da okuma” (Sözer, 1996).

Dizek: “Notaların ve anahtarın yazıldığı 5 paralel çizgi ve 4 boşluktan oluşan notaların yazıldığı yatay çizgi (Aktüze, 2004, s. 169).

Entonasyon: “Ses yüksekliğinin doğru olması. Bir eserin seslendirilmesinde perdeleri şaşmaz bir kesinlikle verebilmek, sesleri doğru çıkarmak” (Say, 2012, s. 180).

Polifonik: Çok sesli.

Repertuvar: İcra edilen müzik eserlerinin çeşitliliği

Özengen: “Bir işi para kazanmak için değil, yalnız zevki için yapan, hevesli, meraklı (kimse), profesyonel karşıtı. Amatör. Gereç” (TDK Sözlük, <http://www.tdk.gov.tr>).

Özengen müzik eğitimi: “Müziğe özel ilgisi, isteği ve yeteneği olup müzik kendisi için bir hobi alanı olarak seçen bireylere yönelik olan eğitimi” (Uçan, 1997, s. 7).

Klavye: “Piyano, çembalo ve org gibi çalgılarda tuşları sıralı olarak bir araya getiren bütünsellikte, tam ve yarım perde seslerinin üreten mekanizmanın adı” (Say, 2004, s. 299).

Metot: “Belli bir sonuca ulaşmak, problemi çözmek, bir girişimi sonuçlandırmak için bilinçli bir şekilde seçilen, izlenen yıl ve başvurulmuş teknik. Çalgı eğitiminde; öğrencinin teknik ve müzikal açıdan sistematik olarak ilerlemesini sağlamak amacıyla aşamalı olarak düzenlenmiş etüt ve yapıtlardan oluşturulan kılavuz kitaplar çalgı öğretim metodu olarak adlandırılabilir” (Çimen, 1995).

Materyal: “Yazılı, sözlü görüntülü, kaydedilmiş her türlü belge. Gereç” (TDK Sözlük, <http://www.tdk.gov.tr>).

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın konusuna ilişkin literatür bilgisi taranarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur.

2.1.1 Müzik Eğitimi

Müzik, bireyin duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik olarak seslerle ifade etme sanatıdır. Bireylerin sosyal yönden etkileşimlerinin tümünü oluşturan bir araçtır. Babacan (2011) müziği insan duygularının ifadesinde, kültür farkındalığını tanıma ve anlamada, sosyo - kültürel olarak iletişim kurmada önemli bir araç ve kültürel bir kaynak olarak ifade etmiştir. Şen (2016)'e göre her toplum kendi kültürünün yapısı doğrultusunda kendi müziğini oluşturur ve bu müziğin içerisinde toplumun düşünce şekli, aktarımlarından pek çok unsur bulunur.

İnsanoğlunun iç içe yaşadığı bir olgu olan müzik toplum yaşamındaki önemini ve yerini anlatan birçok durum bulunmaktadır. Angı (2013)'ya göre müzik, “insanlığın varoluşundan günümüze kadar eğlence, dinlenme, askeri, terapi, dinsel, rehabilitasyon, pazarlama, sağlık, eğitim gibi alanlarda kullanımı gün geçtikçe yaygınlaşan ve alternatif olmayan etkili bir araç haline gelmiştir” şeklinde tanımlamaktadır (s. 62). Bu bağlamda müziğin hem eğitim için kullanılan bir araç hem de bir eğitim alanı olduğunu söylenebilir.

Uçan (2005)'a göre müzik eğitimi, “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel yaşantısında belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını değiştirme veya geliştirme sürecidir” (s. 30). Müzik eğitimi, bireyde var olan müzikal yeteneklerini ortaya çıkararak bu davranışları geliştirip sürdürülebilmeyi sağlar. Müzik eğitiminin birey üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğu bilinmekte olup; bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimi üzerinde pek çok etkisi vardır.

Müzik eğitimi aracılığı ile bireyin davranışlarında istendik değişiklikler sağlanması, toplum içerisinde kendini rahat ifade edebilen, özgüveni yüksek, yaratıcılığı ve eleştirel düşünme becerisi gelişmiş olan; bunun dışında çevreye karşı toplumu, insanı, hayatı seven, yaşamın bütün güzelliklerinin farkında olan benzersiz bir ruhsal doyuma erişmiş olabilmeyi gösterir.

Müzik eğitimi temelde, bir müziksel davranış kazandırma, değiştirme, geliştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve

yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşim daha verimli, etkili, düzenli ve sağlıklı olması beklenir (Uçan, 1997, s.14).

Uslu (2007)'ya göre müzik eğitiminin temel amacı, eğitimin her aşamasında bireyin kendi yeteneklerini tanıma ve geliştirme fırsatı oluşturmak olmalıdır (s. 2). Müzik eğitiminin temel amaçları doğrultusunda bireye müzik sevgisini aşılabilir ve işitsel olarak gelişimi oluşturabilmek önemli bir unsurdur. Hancıoğlu (2010)'na göre "bireylerin eğitimsel sürecinde de müzik önemli bir yer tutmakta, duyuşsal ve bilişsel yönden geliştirmektedir" (s. 16). Bu doğrultuda müzik eğitimine erken yaşlarda başlamak bu davranışların temelini oluşturmakta önem taşır.

Yıldız (2002)'a göre küçük yaşlardan itibaren müzik eğitimi almak, müzik ile desteklenen öğretim faaliyetlerinde bulunmak ve müziksel aktivitelere katılmak bireyin ruhsal ve bedensel açıdan daha sağlıklı bir gelişim göstermesine olanak tanır (s. 185). Çocuğun hayata gözlerini açtığı andan itibaren çıkardığı seslerle ve ritmik hareketleriyle müziğe olan ilgisinin var olduğunu, müziğin temeli olan ses ve ritmin çocuğun küçük yaşlardan itibaren kavrayabileceği önemli iki unsur olduğunu gösterir. Bununla birlikte müzik eğitimi de okul öncesi eğitimde etkili ve dikkat çekici bir faaliyet olarak yer almaktadır. Çocuğa dinlemeyi, günlük yaşamından uzaklaşıp onun asıl ihtiyacı olan hayal dünyasını yansıtmaya olanak tanımaktadır.

Uçan (1997, s. 40) müzik eğitiminin boyutlarını şu şekilde belirtmiştir:

- Müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Müziksel kişilik geliştirme eğitimi
- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel bilgilendirme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel beğeni (zevk) geliştirme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi
- Evrensel bir dil olan müzik, tüm dünyada ve ülkemizde giderek önem kazanan bir eğitim alanıdır (Uçan, 2005, s.31).

Çocukların müzikal duygularını geliştirecek, çalgı çalmanın ve dolayısıyla başarıya ulaşmanın mutluluğunu yaşatacak, çocuğun müziksel yeteneğini ortaya çıkaracak çalgı eğitimine önem verilmelidir (Yıldız, 2002, s. 12).

Müzik eğitimi içeriğinde; işitme, çalgı ve ses eğitimlerini barındırır. Demir (2008)'e göre “çalgi eğitimi müzik eğitiminin önemli bir boyutudur. Çalgı eğitimi, bireyi çalgı yoluyla geliştirmeyi, bireye çalgı çalma davranışını kazandırarak müzik alanında geliştirmeyi hedefler” (s. 3).

Tufan ve Güdek (2008, s. 78)'e göre müzik eğitiminin önemli bir boyutu olan çalgı eğitimi, müzik eğitimi ister özengen ister örgün eğitimde olsun, psikomotor, duyuşsal ve bilişsel davranışları aynı önemle kapsar.

Uçan (1997, s. 30) müzik eğitiminin türlerini üç başlıkta incelemektedir:

- Genel müzik eğitimi
- Mesleki müzik eğitimi
- Özengen müzik eğitimi

2.1.2. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, öncelikle müzik eğitiminin bir boyutu olmakla birlikte çok önemli bir parçası, belirleyicisi, tamamlayıcı ve bütünleyici bir öğesidir (Uçan, 1997, s.31). Ortak bir müzik kültürü kazanabilmeyi amaçlayan, herhangi bir cinsiyet, yaş, eğitim, meslek, dal ve düzey ayrımı yapmaksızın herkese yönelik bir eğitim türüdür.

Genel müzik eğitimi; okul öncesinde anaokulu öğretmeni tarafından, ilköğretimde sınıf öğretmeni tarafından, ortaokul ve lisede müzik öğretmeni tarafından ve üniversitede öğretim elemanı tarafından verilmektedir (Tokatlı, 2020, s.14). Bireyin anaokulundan itibaren üniversite öğrenimine kadar geçen eğitim sürecinde almış olduğu müzik eğitimi, genel müzik eğitimi içerisinde yer alarak belirli bir amaç doğrultusunda önceden tasarlanmış planlı ve programlı bir öğretim türü olarak bireye sunulmaktadır.

Saydam (2003)'a göre, çağdaş toplumlarda, genel müzik eğitiminin her yaşta ve toplumun her bireyi için gerekli olduğu inancı hakimdir (s. 75). Bununla birlikte bireyin de kendine ait özelliklerini ve yeteneklerini keşfetmesine fırsat vererek bunları geliştirmesine olanak tanır. Tüm bireylere ve her düzeyde insana yönelik olan bu eğitim türünün temelinde sağlıklı ve dengeli bir yaşam sürdürebilmek için ayırım gözetmeksizin herkese ortak bir genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar.

Genel müzik eğitimindeki amaç, sanatçı yetiştirmek değil; estetik duygusunu, iyiyi ve kötüyü birbirinden ayırabilmeyi, müzikle ilgili belli bir bilgi ve beceriye sahip olabilmeyi hedefler. Genel müzik eğitimi ile bireyin estetik açısından en güzele ulaşmaya çalışması, güzele ve estetiğe önem vermesi sağlanabilmektedir (Oktay, 2017, s.11).

Genel müzik eğitimi ile birlikte öğretmen öğrencilerinde müzik sevgisini oluşturur. Geleneksel müziklerimizden evrensel müziklere doğru bir yol izlenerek öğrencilerin kültürel gelişimi desteklenir. Bununla birlikte öğrencinin, müziğe yönelik ilgi veya yeteneği keşfedilip öğretmen tarafından müzik dinlemeye, şarkı söylemeye ya da bir çalgı çalmaya yönlendirilmesi sağlanır.

Bireylerin birçoğu müzik ile ilgili ilk deneyimini genel müzik eğitimi yoluyla sağlamaktadır. Genel müzik eğitimi, bütün özengen ve mesleki müzik eğitimi alanlarının temelini oluşturan bir yapıdır.

2.1.3 Mesleki Müzik Eğitimi

“Müzik eğitimi, adeta genel müzik eğitimiyle zemine oturur, özengen müzik eğitimiyle doğrulur, ayağa kalkar; mesleki müzik eğitimiyle de doruğa, derinlere ulaşır” (Uçan, 2005, s. 34).

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanlarından biri ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen ya da buna yeteneği olan bireylere yönelik olup, mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları, beceriyi ve deneyimleri kazandırmayı amaçlar. Uçan (2005)’a göre, mesleki müzik eğitimi, müzik alanı içinde belli bir meslek ya da çalışma dalının gerektirdiği müzik ile ilgili bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazandırılmasına yönelik verilen müzik eğitimini kapsamaktadır (s. 31-32).

Mesleki müzik eğitimi almak isteyen birey, yaş ve seviye uygunluğuna göre başvuruda buldukları kurumlar tarafınca özel yetenek sınavlarına tabi tutulmaktadır. Bu sınavların amacı bireyin müziksel yeteneğini ölçmektedir.

Kardeş (2013)’e göre “müzik öğretmenliği eğitimi, çalgı yapımıcılık ve onarımcılık eğitimi, bestecilik eğitimi, repertuvar eğitimi, performans gösterme eğitimi, müzik araştırmacılığı eğitimi, askeri müzik ve bandoculuk eğitimi, dinsel müzik eğitimi mesleki müzik eğitiminin bilinen en önemli alt dallarındandır. Mesleki müzik eğitimi içerisinde; çalgı eğitimi, ses eğitimi, müziksel işleme eğitimi, müziksel duyarlılık eğitimi, müzik bilgisi eğitimi, repertuvar eğitimi, yaratıcılık eğitimi, beğeni eğitimi, müziksel kişilik eğitimi, müziksel devinim ve ritim eğitimi, müziksel iletişim ve etkileşim eğitimi ve müziksel kullanım ve yararlanma eğitimi gibi konuları barındırmaktadır” (s. 33-34).

Mesleki müzik eğitimi erken yaşlarda bireylerin özel olarak yönlendirilmesi ile de başlayabilir. Özellikle ortaöğretim yıllarında bireyin müziği bir meslek olarak edinebileceği aşikardır. Bununla birlikte kesinleşme süreci yükseköğretim kurumlarında netlik kazanır.

Mesleki müzik eğitimi, örgün eğitim kurumlarında verilmektedir. Bununla birlikte burada eğitim veren kişilerin de müzik eğitimi ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahip,

eğitim verebilecek düzeyde olmaları gerekmektedir. Kısaca bu iş için yetiştirilecek ve bu iş için yetiştirilmiş yetkili kişilerce eğitimi verilecek bir müzik eğitimi türüdür.

2.1.4. Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi en genel tanımıyla, kökü özenmekten gelen amatörce, müziği hobi amaçlı yapmak isteyen bireylere verilen eğitim olarak tanımlanabilir. Mesleği profesyonel ya da mesleki anlamda değil; müziğin herhangi bir dalına ilgi duyan, amatör olarak ilgilenen, bu alanda kendini geliştirmek ve yeteneği doğrultusunda ilerletmek isteyen bireylere verilen eğitim türüdür. Bu bağlamda kişinin yeteneğinden ziyade istekli ve ilgili olması verimliliği ve devamlılığı açısından asıl öneme sahiptir. Zorunluluğu olmaksızın sadece müzikle ilgilenmek ve bir çalgı aleti çalmak isteyen herkese müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi örgün eğitiminin içerisinde “eğitim kademelerinde daha çok eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla; üniversitelerde ise bunlara benzer durum ve ortamların yanı sıra serbest ya da boş zamanları değerlendirmek amacıyla isteğe ve gönüllü katılıma bağlı olarak yürütülen bireysel ve toplu müzik yapma çalışmaları yoluyla gerçekleşir” (Uçan, 1997, s. 32).

Özengen müzik eğitimi, “müziğe ya da müziğin belli bir dalına özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak, bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlamaktadır” (Uçan, 1997, s. 31).

Karan (2011)’a göre bireyler; ilgi, istek ve olanaklarına göre müziğin herhangi bir dalına kendini geliştirmek için özengen müzik eğitimi alabilir (s. 7).

Ülkemizde özengen müzik eğitim ve öğretim faaliyetlerinin gelişim süreçlerine cumhuriyetin ilk yıllarıyla birlikte başlanmış ve çeşitli atılımlar gerçekleştirilmiştir. Say (2012) bu alan ile ilgili çalışmaları kronolojik sırası ile şu şekilde sıralamıştır:

- “Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren öğretim kademelerindeki ders dışı etkinlikler çerçevesinde koro ve çalgı toplulukları çalışmalarına yer verilmesi,
- 1930’lu yıllardan itibaren halk evlerinde belli müzik kurslarının düzenlenmesi ve müzikal toplulukların oluşturulup çalıştırılması,
- 1940 – 1950’li yıllardan itibaren belli halk oyunlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılma amacıyla kurulan derneklerin belli müzik çalışmalarını da yoğunlaştırılmaya başlanması,
- 1950’li ve özellikle 1960’lı yıllardan itibaren belli okullarda özengen müzik çalışmalarına ve etkinliklerine yönelişin belirgin bir hız ve yoğunluk kazanmaya başlaması,
- 1974 yılından itibaren ortaokul programlarında zorunlu olan müzik derslerine ek olarak koro, çalgı toplulukları adıyla seçmeli derslere yer verilmesi,
- Belli kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarda düzenli özengen müzik çalışmalarına yer vermeye başlanması” (s. 121).

Hancıoğlu (2010)'a göre Türkiye'de MEB'in genel müzik eğitiminde sağlamış olduğu müzik eğitimi çalgı eğitimi bakımından yeterli değildir. Bireyler, çalgı eğitimi isteğini okul dışında temin etmesi gerekmedir (s. 18). Ülkemizde örgün eğitim kapsamında yürütülen müzik ders saatlerinin yeterli olmaması velilerin ve öğrencilerin sosyal içerikli eğitim ihtiyaçlarını farklı eğitim kanallarından karşılamasına neden olmuştur. Müzikal olarak belli bir yeteneğe sahip ve müziğe ilgi duyan öğrenciler için özengeneğitim kurumları önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Bu durum özengen müzik eğitimi kurumlarına olan talebi de arttırmıştır.

Günümüzde sayısı epeyce artan ve gün geçtikçe daha büyük kitlelere hitap eden özengen müzik eğitim kurumları, Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili yönetmelikleri çerçevesinde açılarak belirli yasal kurallar ile işleyişini sürdürmektedir. Bakanlık tarafından görevlendirilen müfettişlerin yaptığı periyodik denetimler ile eğitim kurumlarının işleyişlerinin sağlıklı bir şekilde sürdürebilmesi sağlanır. Özengen müzik eğitimi sürecinde bireyler yetiştirilirken, özengen eğitimin yapısı gereği bir yandan almış olduğu genel müzik eğitimindeki açıklık tamamlanıp bir yandan da mesleki müzik eğitimi için bir altyapı oluşturularak bu iki müzik eğitimi türü arasında destekleyici bir köprü işlevi görür.

Özengen müzik eğitimi, anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim basamağından başlayarak bireysel veya grup şeklinde yapılan bir eğitim türüdür. Kapsamı geniş olan özengen müzik eğitimi, koro çalışmalarını, özel günlerde yapılan konser etkinliklerini, festival ve yarışmaları içeriğinde bulundurur. Özengen müzik eğitimi kurumlarının eğitim programlarında ses eğitimi ve çeşitli çalgı eğitimleri bulunmaktadır. Çalgı eğitimi kapsamında yürütülen piyano eğitimleri yapısı ve gereğince önemli bir yere sahiptir.

2.1.5. Piyano Eğitimi

Piyano, 88 tuş ve 7 oktav üzeri ses aralığından oluşan bireysel veya eşlik amaçlı kullanılabilen bir çalgı aletidir.

Say (2012) piyanoyu, "klavyesindeki tuşlardan mekanizmasına, mekanizmadaki tellerden pedallarına kadar bir bütün oluşturan ve bu bütünü sağlamış olduğu zengin ve çeşitli ses imkanlarıyla üst düzey niteliklerini insanoğlunun kullanımına sunan evrensel bir enstrüman" olarak tanımlamıştır (s.194).

Piyano, geniş ses aralığı ve çok sesli olmasıyla birlikte entonasyon zorluğu veya bozukluğu olmayıp hazır sesleriyle işitsel gelişime destek sağlayan bir çalgıdır. Öğrencilerin teknik ve müzikal anlamda gelişimlerinin sağlanması için kullanılan oldukça önemli bir yapıya sahiptir.

Gün (2014)'e göre “öğrencilere temel müzik bilgi ve beceri kazandırmada, öğrencilerin ses eğitimlerinde, öğrencilere müzik biçimlerini öğretmede kullanılacak en etkin çalgılardan biri piyanodur” (s. 10).

Yılmaz (2006)'a göre piyano eğitimi, “çalgıyı seslendirmek için bireyin davranışlarında müzikal, teknik ve estetik nitelikli yeni davranışlar kazandırmak amacıyla uygulanan sürecin tümü olarak nitelendirilebilir” (s. 584).

Uzmanlar, piyano eğitimin her çalgıda olduğu gibi erken yaşlarda başlanılan ve disiplinli çalışmalar sonucunda kademeli olarak geliştirilebilen bir eğitim süreci olduğunu belirtmektedir. Özengen müzik eğitimi kapsamında erken yaşlarda piyano eğitimine başlayan çocukların, bilişsel, duyuşsal, psikomotor olduğu gibi sosyal ve duygusal yönden de akranlarına göre daha ilerde olduğu görülmektedir. Piyano çalımı sırasında görsel, işitsel ve dokunsal algılar birbirleriyle koordineli bir şekilde beyne iletilmektedir. Bununla birlikte beyin aynı anda birçok işlemi birlikte yürütür. Böylelikle küçük yaşlarda başlanan piyano eğitiminin; beyin gelişiminde, odaklanma süresinin zaman içinde artmasında, heyecan gibi birçok duygunun kontrol altına alınmasında, psikomotor ve sosyal gelişimi gibi birçok özellik üzerinde etkisi görülür.

Demirova (2008)'ya göre piyano eğitimi “çocuğun genel olarak müzik yeteneğini daha ileri düzeye götürür. Özellikle işitme yeteneği ve ritim duygusunu ilerletir. Sesleri ve tartımları kendi yaşantısı yoluyla daha yakından tanır ve birbirinden ayırt eder” (s. 26).

Kamacıoğlu (1996) piyano eğitiminin genel amaçlarını şu şekilde sıralamıştır:

- Doğru nota çözümleme ve doğru ritimle çalma becerilerini öğrenme,
- İki elin eş güdümünü kullanarak on parmağa birden hakimiyeti sağlayabilme,
- Çok sesliliği algılayabilme becerisini geliştirebilme ve melodiye uygun eşlik edebilme,
- Kendini denetleyebilme ve öğrendiklerini nasıl öğreteceğini öğrenebilme,
- Müzik beğenisi ve müzik kültürünü geliştirebilme,
- Biliş, duyuşsal ve psikomotor davranışlarda gelişim sağlayabilme (akt. Özer ve Yiğit, s.40).

Piyano eğitiminin yapısı gereği uzun süren bir eğitimidir. Piyano eğitiminin genel amaçları doğrultusunda piyano eğitimcisi, öğrencinin çalgı çalma becerilerini geliştirmenin ötesinde çalgıyı ve müziği sevdirebilmesi gerekmektedir. Bu sürecin sağlıklı bir şekilde geçirilebilmesi ve öğrencinin müzikal olarak doyumunun sağlanabilmesinde piyano eğitimcisinin önemli bir rolü bulunmaktadır.

2.1.6. Piyano Eğitiminde Öğretmenin Rolü

Tok (2007)'a göre öğretme “bilginin öğrenilmesini sağlama işi”, öğrenme de “somut yaşantılara bağlı olarak bilişsel süreçlerdeki sürekli değişimdir” (s. 130). Eğitim sürecinde bireylerin öğrenme öğretme faaliyetlerini düzenleyen ve duygusal, zihinsel gelişimini destekleyen öğretmenler, eğitimin sürecinin önemli değişkenlerinden biridir.

Piyano öğretmenin, öğrencisi ile arasında kurduğu iletişimi ve kendini sevdirebilmesi oldukça önemlidir. Belli bir performansa dayanan piyano eğitimi, öğrencinin öğretmenin yanında kendini iyi hissetmesi, kendini rahat ifade edebilmesi, güven duygusu ve cesaret alabilmesini gerektirir. Özellikle piyano eğitimine yeni başlayan bir öğrencinin eğitimi süresince karşılaşabileceği belirli sorunlar zaman zaman hayal kırıklığına ya da yapamıyorum hissine kapılmasına sebebiyet verebilir. Bu süreçte özgüven eksikliğine kapılan öğrencinin öğretmeni ile arasında kurduğu bağ öğrenciyi yeniden motive edecek ve cesaretlenmesini sağlayacaktır. Böylelikle piyano eğitiminde beklenen hedef ve davranışlar daha sağlıklı ve kolay bir şekilde gerçekleşecektir.

Piyano eğitim sürecinde etkili bir öğretiminin sağlanabilmesinde öğretim sürecinin iyi planlanabilmesi önemlidir. Ebeveynlerin de bu planın bir parçası olması gerekmektedir. Gökbudak (2005)'a göre “piyano öğretmenin veli ile iş birliği yapması etkin bir piyano öğretiminde önem kazanmaktadır. Özen (2001)'e göre “öğretmenlerin, öğrencilerin aileleriyle iletişim kurması, çocukların eğitiminde önemli bir yere sahiptir” (s. 127). Piyano çalışmalarının büyük bir kısmı derste değil evde yapılmaktadır. Bu nedenle ebeveynler çocuklarının piyano çalma becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir rol oynar.

Piyano eğitiminde öğrenmenin gerçekleşebilmesi için öğretmenin öğrencisinin hangi öğrenme davranışına sahip olduğunu ve buna göre nasıl bir sunuş yolu izlemesi gerektiğinin farkında olması gerekir. Ercan (2008)' göre “öğrencilerin farklı yetenek ve öğrenme yapıları göz önünde bulundurulduğunda öğretmen, öğrencinin müzikal heves ve başarılarına cevap verebilecek temeli ve öğrenme ortamını sağlayabilmelidir” (s. 159). Her öğrencinin öğrenme durumlarının farklı oluşu, piyano öğretmenin de öğrenmenin gerçekleşebilmesi için piyano eğitiminde çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanmasını, öğrencinin öğrenme yöntemi ile öğretmenin öğretim yöntemi arasında mutlaka bir uyum olmasını gerektirir.

2.1.7. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri

Öğretim, bireyin daha önce öğrenmediği ya da pekiştiremediği bilgiyi, belli bir açıklığa ulaştıracak şekilde kuramsal veya uygulamalı olarak bir öğretene yardımı ile

öğrenmesidir. Yöntem, bir amaca ulaşabilmek için izlenen yollardır. Öğretim yöntemi ise; öğrencilerin özelliklerine, ders içerisinde kullanılacak materyallere ve tüm öğrenme durumunun göz önünde bulundurularak izlenen doğru yola denir.

Gültek (2017) piyano öğreniminde, teknik ve müzikal becerilerin edinilmesinde, sistemli yöntemler ile mantıksal sıralama içeren bir öğrenim şekli olduğunu, farklı öğrenmeleri ve bunlara uygun öğretme şekillerinin incelenmesini; piyano öğretmenlerinin piyano pedagojisi temelinde bu bilgileri eğitime yansıtma amaçlarının bir avantaj sağlayacağını ifade etmiştir (s. 34). Öğrenmenin olumlu yönde ilerlemesi adına, öğretmenin öğrencisinin öğrenme yöntemini tespit edip buna göre bilgiyi sunuş yolunu ortaya koymalıdır. Her bireyin kendine özgü belli farklılıkları vardır. Bu bağlamda tüm bireyler için tek bir yöntem uygulamak mümkün değildir. Sağlıklı bir öğrenme ortamı oluşturabilmek için öğretmenin öğretim yöntemi ile öğrencinin öğrenme yöntemi arasında doğrudan bir bağlantı ve uyum olması gerekmektedir.

Bayırlı (2020)'ya göre öğrenme ve öğretme faaliyetleri bilimsel bir süreç olarak düşünülebilir. Bu süreçte müzik eğitimi ve diğer eğitim alanları için, belirlenen hedef dahilinde bireyde davranış değişikliği oluşturabilmek için geliştirilmiş öğretim yöntemleri bulunmaktadır (s. 11).

Uçan, Yıldız ve Bayraktar (1999, s. 46) eğitim durumlarının düzenlenmesinde kullanılacak genel müzik öğretim yöntemlerini şöyle sıralamışlardır:

- Anlatma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Tartışma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Sorma/yanıtlama yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Karşılıklı konuşma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Görüşme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Araştırma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Sunma ve alma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Bulma ve keşfetme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Yaratma/üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Oyunlama ve oyunlaştırma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Rol yapma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Örnek olay inceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- İşbirliği yapma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Paylaşma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Sorun çözme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Gösterip yaptırma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Çalışma ve çalıştırma yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Yapma/yaşama yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Tasarlama ve gerçekleştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Öğrenmeyi öğretme yoluyla müzik öğretim yöntemi
- Öğrenme yaklaşımlarına geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi

2.1.8. Ölçme Değerlendirme Yöntemleri

Büyüktokatlı ve Bayraktar (2014)'e göre ölçme, bir niteliğin gözlem yoluyla sahip olup olmadığını, sahipse sahip olma derecesini sayılar veya başka sembollerle ifade edilmesidir. Eğitim sürecinde öğrencilerin seçimi, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi, öğretimin değerlendirilmesi, öğrenciyi güdüleyerek başarı düzeyinin yükseltilmesi gibi işlemlere sahiptir (Binbaşoğlu, 1983).

Ölçme işleminin birçok basamağı bulunmaktadır. Bu basamaklar:

- Ölçülecek niteliğin belirlenmesi,
- Ölçme işleminin belirlenen amacına uygun olarak sayı ve sembollerin belirlenmesi,
- Ölçme aracının hazırlanıp belirlenmesi,
- Ölçme süresince uyulması gereken kuralların belirlenmesi,
- Ölçme aracının uygulanması,
- Ölçülen niteliğin sayı veya sembollerle ifade edilmesidir.

Değerlendirme, ölçme sonrasında ölçme sonuçlarının bir ölçüt yardımıyla karara vardırımasına denir. Turgut (2012)'a göre değerlendirme, “objektif ya da subjektif kaynaklardan elde edilen verilerin belirli bir ölçüt yardımıyla karşılaştırılması ve bir değer yargısına yani karara ulaşma işi” olarak tanımlanmaktadır. Binbaşoğlu (1983)'na göre değerlendirme, öğrencinin sahip olduğu başarı hakkında yargıda bulunmayı sağlar.

Ölçme ve değerlendirme, eğitim süreçlerinin son basamağıdır. Ölçme değerlendirme, hedef ve davranışların gerçekleşme düzeylerini belirleyerek; öğrenme ve öğretme sürecinin etkililiğinin artırılmasına katkıda bulunur. “Öğretim sürecinin ayrılmaz bir parçası olan ölçme değerlendirme, öğrencilerin başarılarını ve öğrenme eksikliklerini belirlemek, öğretim yöntemlerinin etkililiğini anlamak ve programın kuvvetli ve zayıf yanlarını ortaya çıkarmak için yapılır” (MEB, 2004). Ölçme değerlendirme yoluyla, uygulanacak eğitim programlarında amaçlanan başarıyı ne derece gösterdiği, öğrencilerden beklenen beceri, bilgi ve tutumların hangi düzeyde gelişip gelişmedikleri tespit edilir.

Öğretmenler, farklı zamanlarda yaptıkları ölçme değerlendirmelerle eğitim ve öğretim sürecinin daha sağlıklı bir şekilde ilerlemesini sağlamaktadır. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirmeler (diagnostik değerlendirme), öğrencilerin ön bilgi düzeylerini (hazırbulunuşluk) belirleme amacıyla yapılmaktadır. Öğretim sırasında yapılan değerlendirmeler (formatif değerlendirme), öğretmen ve öğrenciyi geri bildirim sağlar. Bu yolla öğrenme eksiklikleri tespit edilir ve giderilmeye çalışılır. Öğretim sonunda yapılan değerlendirmeler (summatif değerlendirme), öğrenme hedeflerinin kazanılma düzeyini

belirleyerek ve öğrenci hakkında yargıda bulunmak için kullanılır. Değerlendirme uygulamaları, öğretim programında istenen hedef ve kazanımlarla örtüşmelidir.

Müzik eğitimi niteliği ve yapısı gereği öğrencilerde birçok alana (bilişsel, psikomotor ve duyuşsal) ilişkin kazanım sağlanmasını hedefler. Öğrencilerin çalgısında bir performans sergilemesi ya da şarkı söyleme uygulaması psikomotor becerilerini; nota yazımı, müzikal terimlerin bilinmesi bilişsel becerileri; beraber çalma sürecinde edindiği bireysel sorumluluklar ve geliştirdiği tutum duyuşsal alana ilişkin kazanımlar olarak örnekler verilebilir. Öğrencilerin hedeflenen bu alanlardaki gelişimlerini değerlendirmek ve kazanım düzeyini belirlemek için müzik eğitimi süresince ölçme değerlendirme uygulamalarının yapılması gerektiği görülmektedir.

Piyano eğitiminde öğrenciye belirli hedefler doğrultusunda kazandırılması gereken istendik davranışları ölçebilmek için soru-cevap yöntemi ya da çoktan seçmeli sorularla bir karara varmak mümkün değildir. Atak Yayla (2004)'ya göre müzik eğitiminde bireyin çalma ve söyleme alanında sergilediği davranışlar müziksel performans olarak adlandırılmaktadır. Çalma ve söyleme aşamaları bireyin devinimsel ve psikomotor becerilerini sergilediği bölümdür. Bu doğrultuda piyano çalma becerilerinin kazanılıp kazanılmadığını ölçmek ancak söz konusu davranışı sergilerken yapılan sistematik gözlem faaliyetleri aracılığıyla mümkün olabilir. Gözlem faaliyeti süresince puanlayıcı davranışın ne kadar kazanıldığını ölçmek amacıyla çeşitli ölçme araçları kullanılabilir. İlgili komisyon tarafından hazırlanan piyano performans, derecelendirme, rubrik değerlendirme ölçekleri kullanılmaktadır.

2.2. İlgili Araştırmalar

Arcan (1998)'in "Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Özel Müzik Kurslarında Eğitim Durumunun İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezinde, Ankara ilindeki özengen müzik eğitimi kurslarında verilen eğitimin niteliğini belirlemek ve önerilerde bulunulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki eğitimcilerin görüş ve önerileri alınmıştır. Bulgulara göre, özengen müzik eğitimi veren kurumlarındaki eğitiminin çağdaş bir eğitim anlayışıyla gerçekleşmediği; Milli Eğitimi'nin amaçları doğrultusunda kazanımların sağlanmadığı ve verilen eğitimin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Algı (2017)'nin "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Bağlama Öğretim Yöntemleri" isimli çalışmasında, özengen müzik eğitim kurumlarındaki bağlama eğitim

süresince kullanılan öğretim yöntemlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubunu Konya ilinde bulunan özengen müzik eğitim kurumlarında görevli 7 bağlama eğitimcisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak 15 açık uçlu sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Bulgulara göre, özengen müzik eğitimi kurumlarında bağlama öğrencilerinin kayıt sırasında öğrenciye müzikal yetkinliğine yönelik herhangi bir ön görüşme yapılmadığı, özengen müzik eğitim kurumlarının tamamında bağlama öğretim süresinde nota süreleri, tartım kalıpları, değiştirici işaretler, temel gürlük terimleri, tezene yönleri ve etüt çalışmalarını içeren bir öğretim programının hazırlandığı ve temel müzik eğitimi verildiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bayırlı ve Yıldız (2018)'in “ Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Müzik Kurs Merkezlerinde Çalışan Piyano Eğitimcilerinin Motivasyon Durumlarının İncelenmesi” isimli çalışmalarında, Denizli’de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı müzik kurslarındaki piyano eğitimi veren toplam 15 piyano öğretmeniyle yapılan çalışmada, piyano öğretmenliğinin toplumda saygıdeğer bir meslek olduğu, piyano öğretmenlerinin yaşadığı kişisel sorunların ders motivasyonuna bir etkisi olduğu, öğrencilerin piyanoya karşı tutumlarının olumlu derecede olması ve konser etkinliklerinde yer almaları; piyano eğitimcilerinin motivasyonlarını arttırdığı, öğrencilerin piyano seviyelerinin öğretmenlerin motivasyonuna bir etkisi olmadığı araştırmanın bulgularına göre tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, meslekte geleceğiyle ilgili planları akademik kariyer ve iyi bir eğitimci olmak üzerine olduğunu ve gelecekle ilgili bu planlamaların öğretmenlerin motivasyonlarını elde edilen bulgulara göre arttırdığını söyleyebiliriz. Öğretmenlerin çalıştıkları kurumlarda; ders programları, kurs yöneticilerinin tavrı, kurstaki çalışan diğer öğretmenlerle olan iletişimi ve ilişkisi, kurumun odalarının dizaynı, kurumun konum itibarıyla evlerine uzaklığı ve aldıkları maaşın motivasyonlarına etkisi olduğu belirtilmiştir.

Brian C. Wesolowski (2012)'nin “Understanding and Developing Rubrics for Music Performance Assessment” isimli çalışmasında müzik performans değerlendirmesinin karmaşıklığını incelemekte ve değerlendirme sürecinde rubriklerin yararına yönelik bir argüman sunmak amaçlanmıştır. Bu araştırma aynı zamanda çeşitli dereceli puanlama anahtarları türlerine genel bir bakışın yanı sıra, müzik performanslarını değerlendirmek için değerlendirme listeleri seçme ve yazma önerilerini de içerir. Veri toplama aracı olarak görüşme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu, araştırmaya katılan 50 eğitimci ve 5 ölçme değerlendirme uzmanı oluşturmaktadır.

Buzduğu (2010)'nun “Amatör Müzik Eğitime Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları” isimli yüksek lisans tezinde, müziğin toplumsal, bireysel, kültürel, ekonomik

ve eğitimsel işlevlerinin gerçekleşmesine yönelik öğrenci ve öğretmenlerin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bulgulara göre, amatör müzik eğitiminin bireyleri olumlu bir şekilde etkilediği; toplumun dinamiğine katkı sağladığı; kültürlerin aktarılmasında bir araç olduğu ve müzik eğitiminin diğer boyutu olan genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağladığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Ceviz (2014)'in "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan Gitar Eğitiminde Kullanılan Kaynakların İncelenmesi" isim çalışmasında, özengen müzik eğitimi kapsamında gitar eğitimi veren kurumlarda eğitim süresince kullanılan kaynak kitapların, notaların ve gitar eğitimi çeşitlendirmek amacıyla kullanılan materyallerin, eğitimde uygulanan stratejilerin incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada gitar eğitimcilerine görüşme anket tekniği kullanılmıştır. Bulgulara göre 5 eğitimciden 2'si öğrencilerini mesleki müzik eğitimine yönlendirdiklerini, diğer 5 eğitimciden 2'si gitar eğitimi süresince Türk bestecilerin etüt ve eserlerine yer verdiklerini ifade etmişlerdir.

Çoşkuner ve Güdek (2015)'in "Yaygın Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Piyano Eğitiminin Niteliği ve Öğrenci Profilleri" isimli çalışmalarında, Samsun ilinde piyano eğitimi veren yaygın müzik eğitimi kurumlarının yapısı, eğitim biçimleri, eğitimci ve öğrenci profilleri incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Samsun ilinde hizmet vermekte olan 11 müzik eğitimi kurumu oluşturmaktadır. Bulgulara göre, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunu 5-15 yaş grubu ilköğretim öğrencilerinin oluşturduğu; piyano eğitimi alan öğrencilerin çoğunluğunun kız öğrencilerden oluştuğu; çoğu öğrencinin ailesinde çalgı çalan bireyin bulunmadığı; öğrencilerin ailelerin piyano alabilecek maddi imkâna sahip oldukları; piyano eğitimi veren kurumların öğrencilerin beklentilerini karşıladıkları; eğitimcilerin öğrencilerle iyi iletişim içinde oldukları; ders süresinin 45 dakika ila 1 saat uzunluğunda olduğu; öğrencilerin müzik okulu kazanma durumunda başarı sağlandığı; öğrencilerin piyanoyu sevdikleri için seçtikleri; çoğu öğrencinin evinde piyanosunun olduğu, Sevinç Ereren' in piyano metodunun en çok kullanılan metot olduğu; piyano eğitimini destekleyici ders olarak öğrencilere en çok solfej eğitimi verildiği; eğitimcilerin öğrencinin başarısını sürece göre değerlendirdiği; piyanoya başlangıç düzeninde en çok "orta do" yönteminin kullanıldığı; eğitimcilerinin yaşlarının daha çok 20-30 yaş aralığında olduğu; bayan eğitimcilerin bay eğitimcilere göre daha çok olduğu; eğitimcilerin kurumlarda ortalama 8 yıl çalıştıkları; eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun pedagojik formasyona sahip oldukları; eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun ders ücretli çalıştıkları; piyano eğitimi veren eğitimcilerin büyük bir kısmının müzik öğretmeni olduğu; çoğu

kurumun yılda 3 kez konser yaptıkları; yaygın müzik eğitimi kurumlarının ders yapmak için uygun şartlara sahip olduğu ve öğrencilerin piyano derslerinde gerekli ilerlemeyi yeterince sağlayamadıkları tespit edilmiştir.

Deniz ve Azeri (2006)'nin "Mesleki Müzik Eğitimi Alan ve Almayan Lise Öğrencilerinin Benlik Kavramlarının İncelenmesi" isimli çalışmalarında, 2004-2005 eğitim öğretim yılında 2 güzel sanatlar lisesi, 1 devlet konservatuarı, 3 lise ve 1 özel okulda öğrenim gören toplam 450 öğrenci ile çalışma yapılmıştır. Bulgulara göre, konservatuar öğrencilerinin genel lise ve güzel sanatlar lisesi öğrencilerine göre daha olumlu benlik kavramına sahip oldukları ve bireysel müzik çalışmalarına günde üç saatten fazla zaman ayıran öğrencilerin daha az zaman ayıran öğrencilere göre daha olumlu benlik kavramına sahip oldukları belirlenmiştir.

Gündüz (2007)'ün "Milli Eğitim Bakanlığı'na ve Belediyelere Bağlı Yaygın Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çeşitli Değişkenler Yönünde İncelemesi" isimli yüksek lisans tezinde, özengen müzik eğitimi kurumlarının; idareci, eğitimci ve öğrencilerin kişisel olarak nitelikleri, eğitiminin niteliği, başarısı ve fiziksel koşullarının uygunluğu yönünde durum tespitinin yapılabilmesi ve öneriler oluşturabilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Ankara ilinde faaliyet sürdüren özengen müzik eğitim kurumları ve öğrencileri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Bulgulara göre, kurumlarında misyon ve vizyonlarına ulaşmada yetersizliklerinin bulunduğu; eğitimcilerin beklentilerinin tam karşılanmadığı, fiziksel koşullarında eksikler bulunduğu tespit edilmiştir.

Güleç (2018)'in "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klarinet Eğitime Yönelik Öğretmen Görüşleri" isimli çalışmasında, özengen müzik eğitimi kapsamında eğitim veren kurumlarda görevli klarinet öğretmenlerinin eğitim anlayışlarını belirlemeye yönelik değerlendirmelerle durum tespiti yapmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Ankara ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan 10 klarinet öğretmeniyle görüşme yapılmıştır. Bulgulara göre, öğretmenlerin çoğunluğu müzik eğitimi ile ilgili bir pedagojik eğitim almamıştır. Öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar ile ilgili kalitesi yeterli olmayan çalgıların kullanılması, çalışma ortamının ve zamanın yetersizliği, doğru çalışmama, nefes kontrolü olarak belirlenmiştir.

Özdek (2006)'in "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi" isimli yüksek lisans tezinde, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki gitar öğretim sürecinde kullanılan kaynak kitapların ve yöntemlerin, karşılaşılan sorunların, öğretmen ve öğrencilerin hedef ve tutumlarının belirlenmesini ve bu durumlara ilişkin çözüm önerileri sunulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda 55 klasik gitar eğitimcisine anket uygulanmış ve

değerlendirilmiştir. Bulgulara göre, özengen müzik eğimi kurumlarındaki gitar eğitimcilerinin yerli ve yabancı kaynaklarını kullandıkları; öğrencilerin teknik ve müzikal anlamda problemlerinin olduğunu; klasik gitar eğitiminin gün geçtikçe ülkemizde daha da yaygınlaştığı; özengen müzik eğitimi kurumlarının ülkemizin batı bölgelerinde daha çok ilgi gördüğü belirlenmiştir.

Seyhan (2019)'ın "Özengen Müzik Eğitiminde Flüt Eğitimcilerinin Kullandıkları Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi" isimli çalışmasında, özengen müzik eğitiminde flüt eğitimcilerinin kullandıkları yöntem ve tekniklerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ilinde beş merkez ilçede bulunan özengen olarak flüt eğitimi veren eğitimciler oluşturmaktadır. Bulgulara göre, flüt eğitiminde fiziksel özelliklerin avantajıyla öğrencilerin istekli olması, eğitimlerin birebir özel ders şeklinde gerçekleşmesinin önemi, parmak pozisyonu, diyafram ve nefes kontrolü, duruş ve tutuş, artikülasyon, mesleki müzik eğitimi veren kurumların eğitim programlarına flüt eğitimi pedagojisine ilişkin program eklenmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

İmik ve Dönmez (2017)'in "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Türk Müziğine Yönelik İlgisi" isimli çalışmalarında, Türk müziğine ilişkin ilginin Malatya ilinde özengen müzik eğitimi veren kurumlarındaki düzeyini çeşitli yön ve değişkenleriyle incelenmesi amaçlanmıştır. Bulgulara göre, özengen müzik eğitimi kurumlarında Türk müziğine ilişkin tutumun olumlu yönde olduğu, çalgı ve ses eğitimleri derslerinde Türk müziğinin çeşitli kavram ve repertuarlarından yararlandığı, Türk müziği çalgılarından en çok bağlama çalgısının talep gördüğü, yaş ve cinsiyet değişkenleri ayrımı olmaksızın Türk müziğine olan yoğun ilginin her kesimden sağlandığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tanboğa (1998)'nın "Özel Müzik Kurslarındaki Öğretimin Değerlendirilmesi" isimli çalışmasında, özel müzik kurslarındaki öğretim sürecinin farklı değişkenler yoluyla incelenip değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bulgulara göre, ders saatlerinin yetersizliği; konser, etkinlik ve grup çalışmalarının yeterli düzeyde olmadığı belirlenmiştir.

Tokatlı (2020)'nin "Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Keman Derslerini Yürüten Öğretmenlerin Keman Derslerini Yürüten Öğretmenlerin Karşılaştığı Problemler" isimli çalışmasında, özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli keman eğitimcilerinin karşılaştıkları problemlerinin tespit edilmesi ve bu problemlere karşın çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu özengen müzik eğitim kurumlarında eğitim veren 25 keman eğitmeni oluşturmuş ve görüşmeler yapılmıştır. Bulgulara göre eğitimcilerin, öğrencilerde yaşadığı teknik problemler, kullanılan öğretim yöntemi, öğrenci

performansları, çalışılan kurumun işleyişi ve velilerin görüşleri olmak üzere beş adet grup ve bu gruplar ile ilgili çeşitli problemler ile karşılaştığı sonucuna varılmıştır.

Tüzlin (2019)'in "Özengen Müzik Eğitiminin Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavları Açısından İrdelenmesi" isimli çalışmasında, özengen müzik eğitim kurumlarında uygulanan özel yetenek sınavlarına hazırlık eğitiminin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, İzmir ve Denizli illerinde bulunan toplam 22 özengen müzik eğitimi kurumuyla çalışma yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 42 yönetici ve öğretmen, 109 eğitim alan öğrenci oluşturmuştur. Bulgulara göre özengen eğitim kurumları başlangıçta bir yetenek testi ile eğitime kabul edildikleri ve öğrencilerin bireysel farkındalıklarına göre bir eğitim programı uygulandığı tespit edilmiştir. Özel yetenek sınavlarına hazırlık eğitimlerinin öğrenci tarafından genel olarak olumlu karşılandığı görülmektedir. Özengen müzik eğitim kurumlarının MEB tarafından onaylanmış standart bir eğitim programının veya müfredatının olmaması tespit edilmiştir.

Uyan (2012)'in "Özengen Müzik Eğitimi Alan ve Almayan 6. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının ve Okula Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" isimli çalışmasında, farklı ilçelerden 8 okulda eğitim gören 6. Sınıf öğrencilerine okula yönelik bir tutum ölçeği uygulanmıştır. Veriler özengen müzik eğitim alan ve almayan öğrenci değişkeni çerçevesinde incelemeye alınmıştır. Bulgulara göre, özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin hem akademik olarak hem de okula yönelik tutumlarının daha üst düzeyde oldukları belirlenmiştir.

Yavçin (2011)'in "İlköğretim Öğrencilerinin Özengen Çalgı Eğitimi Konusundaki Yönelimlerinin Belirlenmesi" isimli çalışmasında, ilköğretim 4. sınıftan 8. sınıfa kadar ki öğrencilerin özengen çalgı eğitimi alma durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 4. sınıftan 8. Sınıfa kadar eğitim gören 1204 öğrenci oluşturmaktadır. Bulgulara göre, öğrencilerin %91'inin çalgı eğitimi almadığı, özengen müzik eğitiminde en tercih edilen çalgının gitar olduğu, öğrencilerinin %67,5'si maddi imkanlarından dolayı çalgı eğitimini alamadığı ve imkanların olması dahilinde çalgı eğitiminin almak istekleri, özengen çalgı eğitimi alma durumunun öğrencilerin dinlediği müzik türüyle ilgili ilişkili olduğu saptanmıştır.

Yıldırım Orhan (2012)'in "Yetişkin Öğrencilere Uygulanan Amatör Çalgı Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" isimli çalışmasında, 22 yaş ve sonrasında müzik eğitimine özengen olarak devam eden yetişkin öğrencilerin eğitim süresinde karşılaşılan psikolojik ve fiziksel sorunlar ile bu sorunların çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bulgulara göre, yetişkin öğrencilerin çalgılarını çalarken

kemik ve kas ağrıları ile karşılaştığı, ders saati dışında öğretmen ile iletişimin psikolojisini olumlu yönde etkilediği ve öğretmenleri ile daha samimi ilişki kurdukları ve buna duruma bağlı olarak derste kaygılarının daha azaldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümlerine yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Deseni

Araştırma, özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimcilerinin, piyano öğretimine yönelik görüşlerinin analiz edilmesine yönelik betimleyici nitel bir araştırmadır. Creswell (2005)'e göre nitel araştırma yöntemi bir ana olgu üzerinde odaklanmakta ve katılımcılarının görüşleri doğrultusunda temellendirilmektedir.

Yıldırım ve Şimşek (2016)'e göre “nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir süreci kapsamaktadır” (s. 39).

“Nitel araştırmanın çeşitli disiplinler arası güçlü temelleri bulunmaktadır. Bunlardan bazıları sosyoloji, psikoloji, felsefe, dil bilimi gibi disiplinler nitel araştırmaya hem yöntem olarak hem de farklı bir bakış açısı olarak katkıda bulunmuşlardır” (Goetz ve LeCompte, 1984; Patton, 1987; Bodgan ve Biklen, 1992; akt Yıldırım, Şimşek, 2016).

Araştırmada, özengen müzik eğitimi kapsamında verilen piyano eğitiminin süreç içerisindeki bazı değişkenleri ele alınmış ve piyano eğitimcilerinin konu ile ilgili düşüncelerinin geniş bir bakış açısıyla yansıtmak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Piyano eğitimcileriyle yapılan görüşmelerde elde edilen veriler, ilgili alt problemler doğrultusunda betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir.

3.2 Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnek yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu özengen müzik eğitimi kapsamında eğitim veren ve araştırmaya gönüllü olarak katılan piyano eğitimcileri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda 30 piyano eğitimcisiyle görüşme yapılmıştır.

Nitel araştırma geleneği içinde gelişen, ancak nitel araştırmacılar tarafından da sınırlı biçimde kullanılan olasılık temelli örnekleme yöntemlerinin tersine amaçlı örnekleme yöntemleri, tam anlamıyla nitel araştırma geleneği içinde ortaya çıkmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.118).

Tablo 3.1.'de araştırmaya katılan özengen müzik eğitim kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerinin cinsiyetlerine göre sayısal dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.1. *Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımı*

Cinsiyet	f
Kadın	16
Erkek	14
Toplam	30

Tablo 3.1. incelendiğinde araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin 16'sı kadın ve 14'ü erkektir.

Tablo 3.2.'de araştırmaya katılan özengen müzik eğitim kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerinin yaş aralıklarına göre sayısal dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.2. *Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Yaş Aralığına Göre Sayısal Dağılımı*

Yaş Aralığı	f
20 – 30	17
31 – 40	7
41 - 50	6
Toplam	30

Tablo 3.2. incelendiğinde 20-30 yaş aralığı içerisinde 17, 31-40 yaş aralığı içerisinde 7, 41-50 yaş aralığı içerisinde 6 piyano eğitimcisi bulunmaktadır.

Tablo 3.3.'te araştırmaya katılan özengen müzik eğitim kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerinin eğitim durumlarına göre sayısal dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.3. *Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Eğitim Durumlarına Göre Sayısal Dağılımı*

Eğitim Durumu	f
Lisans	21
YüksekLisans	9
Toplam	30

Tablo 3.3. incelendiğinde piyano eğitimcilerinin 21'i lisans, 9'unun ise yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 3.4.'te araştırmaya katılan özengen müzik eğitim kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerinin görev yaptıkları ile göre sayısal dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.4. *Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Görev Yaptıkları İle Göre Sayısal Dağılımı*

Görev Yapılan İl	f
Antalya	2
Ankara	3
Burdur	2
Bursa	2
Denizli	7
Eskişehir	5
İstanbul	3
İzmir	6
Toplam	30

Tablo 3.4. incelendiğinde araştırmaya katılan piyano eğitimlerinin 2'si Antalya, 3'ü Ankara, 2'si Burdur, 2'si Bursa, 7'si Denizli, 5'i Eskişehir, 3'ü İstanbul, 6'sı İzmir illerinde görev yapmaktadır.

Tablo 3.5.'te araştırmaya katılan özengen müzik eğitim kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerinin görev sürelerine göre sayısal dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.5. *Araştırmaya Katılan Piyano Eğitimcilerinin Görev Sürelerine Göre Sayısal Dağılımı*

Görev Süresi	f
1 - 5	17
6 - 10	7
11 - 20	6
Toplam	30

Tablo 3.5. incelendiğinde 1-5 yıl aralığı içerisinde çalışan piyano eğitimcisi sayısı 17, 6-10 yıl aralığı içerisinde çalışan eğitimci sayısı 7, 11-20 yıl aralığı içerisinde çalışan piyano eğitimci sayısı ise 6şeklindedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. “Yarı yapılandırılmış görüşme, yapılandırılmış olan görüşmelerin sağladığı sabit cevaplama avantajını sağlar aynı zamanda da yapılandırılmamış görüşmelerinin esnekliğine de taşır böylece araştırmacı, görüşme süresince verilen cevaplara göre ek sorular sorma şansına sahip olur (Büyüköztürk, 2008, s. 234).

Görüşme sorularının oluşturulması sürecinde öncelikle ilgili literatür incelenmiş ve taslak görüşme soruları hazırlanmıştır. Hazırlanan bu sorular iki farklı alan uzmanı tarafından incelenerek görüşleri alınmış ve bu doğrultuda görüşme soruları son halini almıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme; araştırmacının önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme formunu hazırladığı ve görüşmenin akışına bağlı olarak değişik alt sorularla kişinin cevaplarını açarak ayrıntılandırmasını ve bireyin serbest tepki vermesini sağlayan bir tekniktir (Karasar, 2015, s. 39).

3.4. Veri Toplama Süreci

Veri toplama amacıyla geliştirilen görüşme formunda, demografik özelliklerine ilişkin 5 soru; piyano eğitiminde genel müzik öğretim yöntemlerine ilişkin 1 soru; eğitimcilerin kullandıkları ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin 1 soru; piyano öğretiminde kullandıkları kaynak kitaplara ilişkin 1 soru; önerilen doğru çalışma durumlarına yönelik 1 soru; öğretim sürecinde karşılaşılan sorunlara ilişkin 1 soru; piyano öğretiminin geliştirilmesi amacıyla önerilere yönelik 1 soru olmak üzere toplam 11 soru yer almaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla kullanılan görüşme soruları Ek 1’de verilmiştir.

Yapılan görüşmelere ait ham veriler araştırmacının bulgular bölümünde verilmiştir. Bu ham verilerin hangi piyano eğitimcisine ait olduğunun belirtilebilmesi amacıyla her bir eğitimciye ait kod oluşturulmuştur. Araştırmaya katılan piyano eğitimcileri P.E.1, P.E.2, P.E.3... P.E.30 şeklinde kodlanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmaya katılan özengen müzik eğitimi kapsamında eğitim veren piyano eğitimcilerine ait görüşlerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel yaklaşımlarda ulaşılan bulgular doğrultusunda, araştırmacının başında belirlenmiş olan

temalara göre bulgular düzenlenerek özet ve yorumlamalarla geliştirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 239).

Araştırmada betimsel analiz yönteminin kullanım sürecinde ilk olarak piyano öğretim süreci ve ilgili literatür incelenerek analiz için bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak tematik çerçeveye uygun olacak şekilde alt problemler oluşturulmuştur ve her bir alt problem farklı bir tema olarak düzenlenmiştir. Verilerin işlenebilmesi amacıyla veriler kodlanarak sınıflandırılmıştır. Verilerin analizinde bulgular tanımlanmış ve araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlamalar, ilgili tema ve alt temaya yerleştirilmiştir. İlgili kodlamaların tekrar etme sıklıklarına (f) ve araştırmaya katılan eğitimcilerin görüşlerine doğrudan yer verilmiştir. Bulgular, oluşturulan tema ve alt temalar doğrultusunda karşılaştırılma yapılmaksızın yorumlanmıştır.

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Nicel araştırmalarda araştırmacı bütün aşamaları doğru bir şekilde yerine getirdiğine dair okuyucuları ikna etmeye çalışır. Nitel araştırmalarda ise araştırmacı elde ettiği sonuçların makul ve mantıklı olduğu noktasında okuyucuyu ikna etmeye çalışır (Merriam, 2013, s. 200). Bundan hareketle nitel araştırmalarda nicel araştırmalardan daha farklı yöntemlerle geçerlik ve güvenirlik durumları sağlanmaya çalışılmaktadır.

Yin (1984)'e göre bir araştırma deseninin niteliğinin arttırabilmesi için yapı geçerliği, iç geçerlik (inandırıcılık), dış geçerlik (aktarılabirlik) ve tutarlılık (iç güvenirlik), teyit edilebilirlik (dış güvenirlik) özelliklerine bakılması gerekmektedir (akt. Yıldırım, Şimşek, 2016).

“Görüşmelerde temel amaç katılımcıların konu ile ilgili düşüncelerini tüm ayrıntısıyla ortaya çıkarmaktır” (Merriam, 2013, s. 72). Bu araştırmada olgu ve olaylar geniş bir bakış açısıyla ele alınmış ve ayrıntılı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla görüşme yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak esneklik kazanılması amaçlanmıştır. Parker (2017)'e göre yapı geçerliği doğrultusunda amaç, doğru resmin yansıtılmasıdır (s. 127).

Yıldırım ve Şimşek (2013) iç geçerlik konusunu, araştırmacının gözlemlediğini düşündüğü olgu ve olayların, gerçek durumlarını yansıtıp yansıtmadığı şeklinde ifade ederler. Görüşme esnasında gerekli görüldüğü yerlerde bazı ek sorular sorulmuş ve ilgili durum hakkında ayrıntılı bilgi alınmıştır. Elde edilen veriler tarafsız bir gözle incelenerek yorumlanmıştır.

Araştırmanın dış geçerliliğinin sağlanması amacıyla, eğitimcilerden toplanan veriler ayrıntılı bir şekilde rapor edilmiş ve kodlamaların tutarlılığı sağlanmıştır. Kodlama tutarlılığını hesaplayabilmek amacıyla 4 farklı görüşme metni farklı bir araştırmacı tarafından kodlanmış ve her iki araştırmacının yaptığı kodlamalardan ortak ve ortak olmayan kodlar belirlenmiştir. Bu doğrultuda Miles ve Huberman (1994)'ın önerdiği formül ($\Delta = C/(C + \partial) \times 100$) ile birlikte kodlayıcılar arası görüş birliği hesaplanmıştır. Hesaplama sonucunda kodlama tutarlılığı %85 olarak bulunmuştur. Baltacı (2017)'ya göre kodlayıcılar arasındaki tutarlılığın en az %80 olması beklenmektedir. Son olarak araştırmanın tüm süreçlerinde; çalışma grubunun belirlenmesi, görüşme sorularının oluşturulması, görüşmelerin yapılması ve verilerin analiz edilmesinde, uzman görüşleri alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın bulgularına ve bu doğrultuda yapılan yorumlara yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri çerçevesinde sunulmuştur.

4.1. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Kullandıkları Genel Müzik Öğretim Yöntemleri Nelerdir?

Özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerine piyano öğretimine ilişkin kullandıkları genel müzik öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Tablo 4.1.'de genel müzik öğretim yöntemleri alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.1. *Piyano Eğitimcilerinin Kullandıkları Genel Müzik Öğretim Yöntemleri*

Genel Müzik Öğretim Yöntemleri	f
Gösterip yaptırma	16
Anlatma	12
Sorma - yanıtlama	3
Oyunlama oyunlaştırma	3
Örnek olay inceleme	3
Yaşam öyküleme	2
Bulma - keşfetme	2
Araştırma - inceleme	2
Çalışma - çalıştırma	1

Tablo 4.1.'e göre eğitimcilerin 16'sı 'gösterip yaptırma', 12'si 'anlatma', 3'ü 'sorma -yanıtlama', 3'ü 'oyunlama oyunlaştırma', 2'si 'karşılıklı konuşma', 1'i 'bulma-keşfetme', 3'ü 'örnek olay inceleme', 2'si 'yaşam öyküleme', 6'sı 'çalışma-çalıştırma' yöntemlerini kullandıkları görülmektedir. Bu doğrultuda eğitimcilerin piyano öğretimi süresince 9 farklı öğretim yöntemi kullandığı tespit edilmiştir.

4.1.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri

Piyano eğitimcilerinin, piyano öğretiminde gösterip yaptırma, anlatma, sorma, yanıtlama, oyunlama, oyunlaştırma, karşılıklı konuşma, bulma ve keşfetme, örnek olay inceleme, yaşamla öyküleme, çalışma çalıştırma öğretim yöntemlerini kullandıkları görülmektedir.

Eğitimcilerin çoğunluğu piyano öğretiminde gösterip yaptırma yöntemini kullandıkları görülmüştür. Bu konuda P.E.1 “*piyano öğretim sürecinde çoğunlukla gösterip yaptırma yöntemini kullanıyorum*” açıklarken P.E.4 “*piyano eğitiminde usta-çırak ilişkisinin var olduğunu görmezden gelmemek gerekir. Bu ilişki gösterip yaptırma yöntemine dayanır. Bir öğretmen olarak bende piyano derslerimde bu yöntemden çoğunlukla faydalaniyorum*” şeklinde açıklamıştır. Bununla birlikte P.E.22 “*piyano öğretiminde anlatım ve gösterip yaptırma yöntemlerini kullanıyorum*” görüşünden eğitimcinin bu yöntemleri bir arada kullandığı anlaşılmaktadır.

Piyano öğretiminde anlatma yöntemini kullanan P.E.6, P.E.7 ve P.E.19’un görüşleri şu şekildedir:

“Piyano eğitiminde anlatma yöntemini çoğunlukla kullanıyorum. Özellikle küçük yaşlarda iletişim ve bununla birlikte anlatımı güçlendirmek amacıyla kullanılan jest mimik ve materyaller çok önemlidir” (P.E.6).

“Piyano öğretirken anlatma yöntemini kullanıyorum” (P.E.7).

“Piyano derslerinde konuların ayrıntılı bir şekilde öğrenciye anlatılması önemlidir. Farklı yaş gruplarına göre anlatım çeşitlendirilebilir veya sadeleştirilebilir” (P.E.19)

Piyano eğitimcilerinden, P.E.2 “*piyano öğretim süresince anlatma yöntemini kullanıyorum. Bununla birlikte piyano çalma tekniklerini gösterip öğrencilerimden yapmasını bekliyorum*”, P.E.29 ve P.E.30’un “*anlatma ve gösterip yaptırma yöntemini kullanıyorum*”, P.E.5 “*piyano çalmayı etkinlikler ve oyunlar yardımıyla öğretiyorum. Aynı zamanda gösterip yaptırma yöntemini ve örnek olay yöntemini kullanırım*” şeklinde görüşleri piyano eğitimi süresince birden çok öğretim yöntemi kullandıklarını göstermektedir. Bunun yanında P.E.3’ün “*piyano derslerinde öğrencilerimle çeşitli etüt ve eserler çalışıyoruz. Derste bu etüt ve eserleri örnekliyorum çalıştırıyorum ve nasıl çalışması gerektiğini anlatıyorum. Dersimizin teorik kısımlarında ise soru cevap yöntemiyle ilerliyorum*” açıklaması piyano öğretiminde çalışma ve çalıştırma, anlatma ve sorma-yanıtlama yöntemlerini kullandığını göstermektedir.

Eğitimciler piyano eğitiminde belli amaçlar doğrultusunda farklı öğretim yöntemlerini kullanmaktadır. Bu konuda P.E.25 “*Piyano derslerimde buluş ve keşfetme*

yöntemini de kullanıyorum. Piyano eğitimi uzun zorlu bir süreçtir. Eğitim süresince öğrencilerin motivasyonu önemli bir değişken olarak karşımıza çıkar. Buluş keşfetme yöntemini kullanımında öğrencilerimin motivasyon düzeylerini arttırmak amaçlanmaktadır” şeklinde açıklarken P.E.9 “Küçük yaşlarda öğrenciler birçok şeyi oyun olarak görürler. Bu doğrultuda derslerimde parmak kuklaları kullanıyorum. Çeşitli canlandırmalar yoluyla dersleri daha zevkli ve çekici hale getirmeye çalışıyorum. Aynı zamanda kuklalar aracılığıyla soru cevaplar yaparak doğru cevaplar aldığında pekiştireç kullanıyorum” demektedir.

4.2. Özenen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Kullandıkları Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri Nelerdir?

Özenen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerine piyano öğretimine ilişkin kullandıkları ölçme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Tablo 4.2.’de ölçme ve değerlendirme yöntemleri alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.2. *Piyano Eğitimcilerinin Kullandıkları Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri*

Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri	f
MEB Seviye tamamlama sınavı	14
Gözlem	9
Performans ölçeği	6
Rubrik dereceli puanlama anahtarı	1

Tablo 4.2.’ye göre eğitimcilerin 14’ü ‘MEB seviye tamamlama sınavı’, 9’u ‘gözlem’, 6’sı ‘performans ölçeği’,1’i ‘rubrik dereceli puanlama anahtarı’ yöntemlerini kullandıkları görülmektedir.

4.2.1. Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri

Piyano eğitimcilerinin çoğunluğunun Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan seviye tamamlama sınavlarını ölçme ve değerlendirmede bir yöntem olarak kullandıkları

görülmektedir. Bu konuda P.E.2 “*Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan seviye tamamlama sınavları eğitim sürecinde ölçme değerlendirme yöntemi olarak kullanılmaktadır*” diye açıklarken P.E.29 “*Senede 2 kere MEB tarafından organize edilen seviye tamamlama sınavları öğrencilerin diğer bir üst piyano programına geçişini sağlamaktadır. Bu durum öğrencilerin piyano seviyesiyle ve sene içerisindeki performansıyla ilgili bir ölçme değerlendirme olarak kullanılmaktadır*” şeklinde görüşte bulunmuştur. Ortak bir görüşte olan P.E.7 “*Özengen eğitim kurumumuzda ölçme değerlendirme yöntemi olarak seviye tamamlama sınavını kullanılmaktadır*” şeklinde açıklamıştır.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi olarak gözlem tekniğini kullanan P.E.3, P.E.21 ve P.E.23’ün konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“*Öğrencilerim başarıları hakkında bilgi toplamak amacıyla gözlemi kullanıyorum*” (P.E.3).

“*Ölçme ve değerlendirme yöntemi olarak gözlem tekniğini kullanıyorum*” (P.E.21).

“*Gözlem yaparak değerlendiriyorum*” (P.E.23).

Piyano eğitimcilerinden P.E.4 ve P.E.6 öğrencilerin derslere devam ve devamsızlıkların ölçme ve değerlendirmede önemli bir değişken olarak kabul ettiklerini ve bu durumu gözlem yolu ile bilgi toplayıp değerlendirme yaptıklarını belirtmektedir. Bu konuda P.E.4 “*Çağdaş eğitim sistemimizin yapısı gereği ölçme ve değerlendirme yaparken sadece sonucu değil süreci de değerlendiriyorum. Süreci ise gözlem yaparak değerlendiriyorum. Eğitim süresince öğrencilerimin derslere devamlılığı önemli bir değişken olarak karşımıza çıkıyor. Aynı zamanda bu durum öğrencilerin piyanoya karşı tutumlarıyla ilgili de bilgi verebilir.*” şeklinde ifade ederken P.E.6 “*Piyano pratik ağırlıklı bir çalgıdır. Bu nedenle derslere istikrarlı bir şekilde öğrencilerin devam etmesi ve evde çalışması gerekir. Öğrencinin başarısı hakkında ölçme değerlendirme yaparken bu durumu da değişken olarak alırım. Çünkü düzenli derslere gelen bir öğrenci süreç içerisinde başarıya ulaşacaktır*” demektedir.

Piyano eğitimcileri, öğrencilerinin eser performanslarına göre ölçme değerlendirme yaptıklarını ve yöntem olarak kendi hazırladıkları performans ölççeğini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu konuda P.E.5 “*Öğrencilerimin başarılarını çaldıkları eserlerdeki performansları üzerinden değerlendiririm. Eserin seviyesine göre çalışma aşamasının ne kadar sürdüğü, ders içerisindeki icrası, nüanslar ve artikülasyonlar, teknikler önemli değişkenlerdir. Hazırladığım ölçme aracı ile bu değişkenler yardımıyla değerlendirme yapıyorum*” şeklinde açıklarken P.E.26 “*öğrencilerimin başarı durumlarını kendi*

hazırladığım performans ölçeğiyle ölçer ve ilgili sonuçlara göre değerlendirme yaparım” demektedir. Aynı zamanda P.E.10 “Her derste performans ölçeği kullanırım. Ama bu ölçme yönteminde herhangi bir sınıflama ya da sıralama yapmak için kullanmam. Bu ölçme işlemindeki tek ölçüt öğrencinin son dersteki performansıdır. Bu durumlara göre öğrencilerimi süreç içerisindeki performanslarına göre değerlendiririm”, P.E.18 “ölçme değerlendirme yöntemi olarak çalıştığımız eserindeki performansını baz alıyorum. Eseri doğru ritimde ve nüanslarına uygun çalılıyorsa başarı gösterdiğini fark ediyorum. Fakat hakkını vererek çalamadığı zaman daha çok üzerinde çalıştırıyorum” demektedir.

Piyano eğitimi sürecinde rubrik dereceli puanlama anahtarı ölçme aracını kullanan P.E.17’in “öğrencilerimi ölçme ve değerlendirmede ölçme aracı olarak kendi hazırladığım rubrik dereceli puanlama anahtarı kullanıyorum” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Kullandıkları Kaynak Kitaplar Nelerdir?

Özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerine piyano öğretimi süresince kullandıkları kaynak kitaplar sorulmuştur. Piyano eğitimcilerinin kullandıkları kaynak kitaplar, eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda başlangıç seviyesi ve orta-ileri seviye kullanılan kaynak kitaplar olarak sınıflandırılmıştır.

Tablo 4.3’te başlangıç seviyesi kullanılan kaynak kitaplar alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.3. *Piyano Eğitimcilerinin Başlangıç Seviyesinde Kullandıkları Kaynak Kitaplar*

Başlangıç Seviyesi Kullanılan Kaynak Kitaplar	f
Birol Işıkdemir “Kardeşim Piyano 1-2”	12
Selmin Tufan – Enver Tufan “Piyano Metodu”	11
Sevinç Ereren “Kolay Piyano Metodu”	10
Denes Agay “Piyano Çalmayı Öğrenelim”	10
John Thompson “Kolay Piyano Metodu”	8
Ferdinand Beyler “Op.101 Piyano Metodu”	7
Ümit Sürekli “Arkadaşım Piyano”	5
Avrupa Piyano Metodu	4
Amine Aygıstova “7’den 77’ye Piyanoya İlk Adım”	4
Nilgün Kırkağaçlıoğlu “Piyano Metodu”	4
Yalçın İman “Küçük Yaşlar İçin Piyano Metodu”	3
Bastien Piano Basics Level 1	1
İrina Mints “Hello Piano”	1
Salih Aydoğan “Renklerle Org Öğretimi”	1

Tablo 4.3.’e göre eğitimcilerin 12’si ‘Birol Işıkdemir Kardeşim Piyano 1-2’, 11’i ‘Selmin Tufan-Enver Tufan Piyano Metodu’, 10’u ‘Sevinç Ereren Kolay Piyano Metodu’, 10’u ‘Denes Agay Piyano Çalmayı Öğrenelim’, 8’i ‘John Thompson Kolay Piyano Metodu’, 7’si ‘Ferdinand Beyler Op.101 Piyano Metodu’,5’i ‘Ümit Sürekli Arkadaşım Piyano’, 3’ü ‘Avrupa Piyano Metodu’, 2’si ‘Amine Aygıstova 7’den 77’ye Piyanoya İlk Adım’, 2’si ‘Nilgün Kırkağaçlıoğlu Piyano Metodu’, 2’si ‘Yalçın İman Küçük Yaşlar İçin Piyano Metodu’, 1’i ‘Bastien Piano Basics Level 1’, 1’i ‘İrina Mints Hello Piano’ 1’i

‘Salih Aydoğan Renklerle Org Öğretimi’ başlangıç seviyesi kaynak kitapları olarak kullandıkları görülmektedir.

Tablo 4.4.’te orta-ileri seviye kullanılan kaynak kitaplar alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.4. *Piyano Eğitimcilerinin Orta-İleri Seviyede Kullandıkları Kaynak Kitaplar*

Orta-İleri Seviye Kullanılan Kaynak Kitaplar	f
Carl Czerny “Czerny Op. 599 Metodu”	16
Charles Louis Hanon “Hanon”	12
Birol Işıkdemir “Piyano Albümü”	8
Gül Çimen – Nevhiz Ercan “Piyano Albümü”	5
Burgmüller “Twenty – Five Easy and Progressive Studies Op. 100”	5
Der erste Bach	5
R.Schumann Gençlik Albümü	4
Adnan Saygun İnci’nin Kitabı	2
Trinity Colloge London Press Piano	2
LCM Piano Handbook	2
ABRSM Piano Exams	1
Elena Yıkılmaz “Piyano Repertuar Kitabı”	1

Tablo 4.4.’e göre eğitimcilerin 16’sı ‘Carl Czerny Czerny Op. 599 Metodu’, 12’si ‘Charles Louis Hanon Hanon’, 8’i ‘Birol Işıkdemir Piyano Albümü’, 5’i ‘Gül Çimen – Nevhiz Ercan Piyano Albümü’, 5’i ‘Burgmüller Twenty – Five Easy and Progressive Studies Op. 100’ 5’i ‘Der erste Bach’, 4’ü ‘R.Schumann Gençlik Albümü’, 2’si ‘Adnan Saygun İnci’nin Kitabı’, 2’si ‘Trinity Colloge London Press Piano’, 2’si ‘LCM Piano Handbook’, 1’i ‘ABRSM Piano Exams’, 1’i ‘Elena Yıkılmaz Piyano Repertuar Kitabı’ orta-ileri seviye kaynak kitaplarını kullandıkları görülmektedir.

4.3.1. Başlangıç Seviyesi Kullanılan Kaynak Kitaplar

Piyano eğitimcilerinin piyano öğretiminde başlangıç seviyesi olarak kullandıkları kaynaklara tablo 4.3.'te yer verilmiştir. Eğitimcilerin konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Biol Işıkdemir Kardeşim Piyano 1-2 piyano metodunu başlangıç olarak kullanıyorum. Aynı zamanda daha küçük yaşlarda John Thompson Kolay Piyano kitabından yararlanıyorum” (P.E.1).

“Denes Agay’ın Piyano Çalmayı Öğrenelim serisi ve İrina Mints Hello Piano serisini başlangıç seviyesi öğrencilerinde kullanıyorum (P.E.2)

“Başlangıç olarak Kardeşim Piyano ve Nilgün Kırkağaçlıoğlu’nun Piyano Metodunu kullanıyorum (P.E.4).

“Selmin ve Enver Tufan Piyano metodunu başlangıç piyano eğitiminde kullanıyorum” (P.E.5).

“Ümit Sürekli’nin Arkadaşım Piyano başlangıç metodunu kullanıyorum. Aynı zamanda yetişkin öğrencilerime başlangıç metodu olarak Selmin ve Enver Tufan’ın piyano metodunu kullanıyorum.” (P.E.6).

“Piyano eğitiminde başlangıç metodunu iyi belirlemek çok önemlidir. Öğrencinin öğrenme alanlarını tespit ederek onlara uygun olacak bir başlangıç piyano metodu seçiyorum. John Thompson kolay piyano metot serisi, Bastien Piano Basics metot serisi, Denes Agay’ın piyano çalmayı öğreniyorum, Amine Aygistova “’den 77’ye Piyanoya İlk Adım Metodu ve Sevinç Ereren’in Kolay Piyano metotlarını kullanıyorum” (P.E.10).

“Başlangıç piyano eğitiminde öğrencilere Ferdinand Beyer piyano metodunu kullanıyorum. Süreç içerisinde yaş grubuna göre repertuvar şarkıları da veriyorum” (P.E.11).

“Renklerle org, Sevinç Ereren’in kolay piyano, arkadaşım piyano, Yalçın İman piyano kitaplarını kullanıyorum” (P.E.21).

“Başlangıç olarak Selmin Tufan Enver Tufan Piyano Metodu, Biol Işıkdemir Kardeşim Piyano metotlarını kullanıyorum” (P.E.22).

“Denes Agay’ın Piyano Çalmayı Öğrenelim ve Biol Işıkdemir’in Kardeşim Piyano 1-2 metotlarını kullanıyorum” (P.E.25)

“Piyano derslerine başlamadan önce öğrenciyle bir ön görüşme yapıyorum. Öğrencinin özelliklerine ve müzikal yeteneğine göre bir başlangıç metodu belirliyorum. Kullandığım metotlar arasında Avrupa Piyano Metodu, Beyer, Kardeşim Piyano, Kırkağaçlıoğlu’nun Piyano Metodu, Arkadaşım Piyano, Amine Aygistova 7’den 77’ye Piyanoya İlk Adım yer almaktadır (P.E.26).

4.3.2. Orta-İleri Seviye Kullanılan Kaynak Kitaplar

Piyano eğitimcilerinin piyano öğretiminde orta ve ileri seviyede kullandıkları kaynaklara tablo 4.4.'te yer verilmiştir. Eğitimcilerin konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Orta ve ileri seviye öğrencilerde etüt kitabı olarak Czerny op.599 ve Hanon kullanıyorum. Aynı zamanda Der Erste Bach kullanıyorum” (P.E.1).

“Bu seviye öğrencilerde Czerny op.599 vazgeçilmezdir. Lakin bazı öğrencilerin süreç içerisinde motivasyonları düşebiliyor. Popüler parçaların olduğu aynı zamanda türk müziği eserlerinin yer aldığı Birol Işıkdemir'in Piyano Albümü'nü repertuar kitabı olarak kullanıyorum” (P.E.3).

“Czerny op.599 ve Hanon genel olarak kullandığım kaynaklardır. Eser olarak Der ErsteBach, sıralı sonatinler ve öğrencinin isteğine göre popüler eserler veriyorum” (P.E.4).

“Gül Çimen - Nevhiz Ercan Piyano Albümü, Birol Işıkdemir Piyano Albümü, Czerny, Burgmuller, ve Trinity College benzeri kitaplar ve fotokopiler” (P.E.5)

“Öğrencilerimi LCM sınavlarına hazırladığım için başlangıç aşamasından sonra LCM kitaplarını kullanıyorum (P.E.8).

“MEB'in ilgili piyano programı müfredatına uygun olarak 4. Seviyeden itibaren orta ve ileri seviyede olan bir öğrenci olarak kabul ediyoruz. Bundan hareketle Burgmüller Op.100, Schumann Gençlik Albümü ve Hanon metotlarını kullanıyorum (P.E.11)

"Başlangıç için kendi hazırladığım alıştırmalar. Klasik repertuar ve teknik gelişim için Czerny, Hanon, Der Erste Bach. Basit sonatinler (Kuhlau, Clementi, vb.), Romantik ve “Çağdaş dönem için de benzer seviye eserler (örnek: R.Schumann Gençlik Albümü, A.Saygun İnci'nin Kitabı, vb.)” (P.E.17)

“Burgmüller “Twenty – Five Easy and Progressive Studies Op. 100 ve Hanon kullanıyorum. Repertuar kitabı olarak Der Erste Bach ve Schumann Gençlik Albümü'nü kullanıyorum”(P.E.20).

“Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli bir piyano eğitimcisi olarak bir müfredatımız var. Her yaş grubuna olmasa da kısmen uyguluyoruz. Müfredat birinci seviyede Czerny op.599 geçmemizi söylüyor ama biz eğitimciler olarak bu başlangıç seviyesinde olan öğrencilerimize başlangıç bir piyano metodunu kullanıyoruz. Sonrasında Czerny'ye op.599 geçişini sağlıyoruz (P.E.22).

“Carl Czerny op. 599 ve Hanon kullanıyorum. Orta ve ileri seviye Türk Müziği repertuarı olarak Birol Işıkdemir Piyano Albümü'nü ve Saygun İnci'nin Kitabını kullanıyorum” (P.E.30).

4.4. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Karşılaştıkları Problemler Nelerdir?

Özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerine piyano öğretimine ilişkin karşılaştıkları problemler sorulmuştur. Tablo 4.5.'te karşılaştıkları problemler alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.5. *Piyano Eğitimcilerinin Karşılaştıkları Problemler*

Karşılaştıkları Problemler	f
Ders devamlılığı	15
Parmak numaralarının ezberlenmesi	9
Veli beklentileri	9
Çalışma eksikliği	9
Nakil öğrencilerle çalışmak	6
Piyano tekniği	6
Oturuş duruş	6
Piyanoya karşı tutum	6
Hızlanma	6
Nüansların uygulanmaması	3
Artikülasyon teknikleri	3

Tablo 4.5.'e göre eğitimcilerin 15'i 'ders devamlılığı', 9'u 'parmak numaralarının ezberlenmesi', 9'u 'veli beklentileri', 9'u 'çalışma eksikliği', 6'sı 'nakil öğrencilerle çalışmak', 6'sı 'piyano tekniği', 6'sı 'oturuş duruş', 6'sı 'piyanoya karşı tutum', 6'sı 'hızlanma', 3'ü 'nüansların uygulanmaması, 3'ü 'artikülasyon teknikleri' problemleriyle karşılaştıkları görülmektedir.

4.4.1. Karşılaştıkları Problemler

Özengen müzik eğitimi yapısı gereği gönüllülük esasına dayanmaktadır. Zorunlu bir eğitim türü olmamasından dolayı devamlılık sağlanamayabilir. Piyano eğitiminde

öğrencilerin ders devamlılığı ve bireysel çalışmaları başarıya ulaşmada önemli değişkenlerdir. Piyano eğitimcileri öğrencilerin ders devamlılığı konusunda belirli bir disiplini sağlayamadıklarını belirtmektedir. Bu konuda eğitimcilerinin görüşleri şu şekildedir:

“Piyano eğitimi süresi boyunca ders ve çalışma devamlılığı olması gerekir. Kayıp dersler mutlaka telafi edilmelidir” (P.E.1).

“Piyano eğitiminde birçok problemle karşılaşmaktadır. Bu problemler öğrenciden öğrenciye değişir. Lakin genel olarak değerlendirdiğimde öğrencilerin derslere düzenli olarak devam etmediğini görmekteyim” (P.E.2).

“Öğrenci ve velilerin yaptığı keyfi devamsızlıklar bir öğretmen olarak motivasyonumu etkileyebiliyor (P.E.3).

“Özengen eğitimin yapısı gereği ders devamlılığı sorunlarıyla karşılaşabiliyoruz. Telafisini yapabildiğimiz sürece bir sorun olmayacaktır”. (P.E.4).

“Piyano eğitimi süresince birçok sorunla karşılaşabiliriz. Başlıca sorunlardan birisi ise öğrencinin derse karşı tutumu ve ders devamlılığıdır” (P.E.5).

“Karşılaştığım başlıca sorunlardan birisi ders devamlılığının sağlanmamasıdır”(P.E.10).

Eğitimcilerin çoğunluğu piyano eğitimi sürecince karşılaştıkları problem olarak ders devamlılığının sağlanamadığını ifade etmişlerdir. Bu duruma çözüm olarak yapılmayan bu derslerin telafisinin yapılması önerisinde bulunmuşlardır.

Piyano eğitiminin başında karşılaşılan ve dikkat edilmemesi halinde kronik bir sorun haline gelen parmak numaralarının tuşlar ile ilişkilendirilmesi ya da öğrencilerin notaları okumak yerine parmak numaralarına odaklanması önemli bir sorun olabilmektedir. Bu konuda eğitimcilerinin görüşleri şu şekildedir:

“Çalışılan eserlerde parmak numaralarının ezberlenmesi veya her notaya parmak numaralarının yazılması karşılaştığım problemlerden biridir. Bir piyano öğrencisinin notaları iyi bir şekilde tanınması ve anında refleks göstermesi gerekmektedir” (P.E.11).

“Müziği anlamak, tanımak ve ifade edilebilmek için notalar iyi bilinmelidir. Öğrencilerimin bazıları parmak numaralarını referans alarak çaldığını görmekteyim. Bu sorunu çalma ve okuma çalışmaları yaparken fark ediyorum. Öğrenci, verilen eseri iyi bir şekilde çalıyor lakin aynı eserin notalarını okuma durumunda aynı performansı gösteremiyor” (P.E.19).

“Başlangıçta öğrenci notanın ismini bilmek yerine bastığı parmağıyla ilişkilendirebiliyor” (P.E.20).

Öğrenci, ebeveyn ve öğretmen üçgeni piyano eğitiminin önemli değişkenlerinden biridir. Veli ile öğretmenin iletişimi ve piyano eğitiminin sağlıklı bir süreç geçirmesini sağlayabilir. Piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda karşılaşılan problemlerin arasında veli beklentileri durumu görülmüştür. Bu konuda P.E.17 ve P.E.30’un görüşleri şu şekildedir:

“Piyano eğitiminde karşılaştığım sorunlardan biri velilerin üst düzey beklentileridir. Öğrencinin isteksiz olup velilerin çocuklara baskı uygulaması ve verilen eserler konusunda sürekli yorum yapmaları bir problemdir. Bu durum bir öğretmen olarak çalışma motivasyonumu etkilemektedir”. (P.E.17).

“Velilerin beklenti ve yorumları belirli bir sınırı aşmadıkça önemlidir. Velilerin, verilen ödevler ile ilgili yorumları veya piyanonun doğasına aykırı olan şarkıların ödev olarak istemesi bazı durumlarda bir sorun olabiliyor. Sağlıklı bir iletişim bu sorunu ortadan kaldıracaktır” (P.E.30).

Piyano çalımı parmak kaslarının aktif olduğu ve düzenli tekrarlar sonucunda başarının sağlandığı bir aktivitedir. Bu bağlamda piyano öğretmenleri, öğrencilerinden düzenli olarak çalışmasını beklemektedir. Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerin piyano öğretim sürecinde karşılaştıkları problemlerden birisi de çalışma eksikliğidir. Konu ile ilgili P.E.11 *“Öğrenciler piyanoya yeteri kadar vakit ayırmıyorlar”*, P.E.14 *“Piyano çalabilmek sadece derslerde olabilecek bir şey değildir. Bütün derslerde olduğu gibi öğretmen ile yapılan çalışmaların kalıcı olabilmesi evdeki çalışmalara bağlıdır. Genel bir sorun olarak öğrencilerde çalışma eksiklikleri görüyoruz”* ve P.E.30 *“Öğrenciler maalesef düzenli çalışmıyor. Biz öğretmenler özengen olarak piyano eğitimi alan öğrencilerden bazen beklentilerimiz fazla olabiliyor. Ama amacımız piyano eğitiminin gerekli kazanımlarını sağlamak ve piyano eğitiminin disiplinini hayatımıza transfer edilmek ise; düzenli olarak mutlaka bireysel çalışmalar yapılmalıdır”* şeklinde ifade etmişlerdir.

Piyano eğitimcileri, daha önce piyano eğitimi almış bir öğrenciyle çalışmaya başlanmasını karşılaştıkları bir problem olarak ifade etmişlerdir. Bazı piyano eğitimcilerinin konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Eğitim kurumumuza yeni nakil olan öğrencilerle çalışmak zor olabiliyor. Öğrencinin yeni öğretmene alışması zaman alıyor. Aynı zamanda farklı bir öğretim tarzına uyum

sağlama konusunda öğrenci bazen sıkıntılar yaşayabiliyor. Öğretmen için de bu durum pek kolay değil” (P.E.8).

“Daha öncesinde piyano eğitimi alarak gelen öğrencilerle birçok problemle karşılaşıyorum. En önemlisi başlangıç tekniği konusunda ki sıkıntılardır. Özellikle teoriyi ikinci plana atan bir öğretmen ile çalışılmışsa işimiz çok zor oluyor” (P.E.15).

Piyano tekniği içeriğinde, eklemlerin ve parmak kaslarının birbirleriyle uyum içerisinde hareket etmesi ve doğru basma ile ilgili durumları barındırır. Piyano eğitimcileri öğrencilerinde piyano tekniği ile ilgili problemlerle karşılaştığı görülmektedir. Konu ile ilgili eğitimlerden; P.E.2 *“Eller piyanoya yapışıyor, parmaklar bükülüyor ve kollar devamlı hareket halinde”*, P.E.4 *“Öğrenciler piyano çalma tekniklerine dikkat etmiyorlar”*, P.E.11 *“Parmak senkronizasyonu ile ilgili problemlerle karşılaşıyorum”* görüşlerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin piyano öğretim süresince karşılaştığı problemlerden bir diğeri de oturuş duruş sorunları olduğu görülmektedir. Piyano eğitimcilerinin konu ile ilgili P.E.15, P.E.19, P.E.26’nın görüşleri şu şekildedir:

“Piyano çalımını birçok kural ve teknik özellikleri barındırmaktadır. Bunlardan birisi ise piyano oturuş ve duruştur. Ders içerisinde öğrencilerime bu durumla ilgili hatırlatmalar da bulunurum” (P.E.15).

“Piyano öğrencilerimde piyano karşısında oturuş ve duruş bozukluğu olduğunu gözlemlemekteyim. Bu durumla ilgili piyano öğretmenleri öğrencilerine uyarıda bulunmalıdır” (P.E.19).

“Piyano eğitimde karşılaştığım sorunlar arasında öğrencilerin duruş bozuklukları yer almaktadır” (P.E.26).

Özengen olarak piyano eğitimi alan öğrencilerin istenilen başarıyı gösterilmesi veya başarının artırılabilmesi açısından piyano yönelik tutumları önemlidir. Literatür de piyano dersine yönelik tutumların belirlenmesiyle ilgili farklı örneklem gruplarıyla birçok araştırma yapılmıştır. Bu bağlamda başarıya ulaşılabilmeye tutum önemli bir değişkendir. Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda karşılaştıkları problemlerden biriside öğrencilerin piyano karşı tutumlarıdır. Konu ile ilgili eğitimcilerin görüşleri şu şekildedir:

“Aile isteği ve baskısından dolayı derslere zorla gelen öğrenciler görüyorum. Bu biz öğretmenler için büyük bir problem yaratıyor” (P.E.1)

“Velilerin beklentileri, öğrencinin isteksizliği ve velilerin bu konuda çocuklara baskı uygulaması” (P.E.2).

“Öğrencilerin piyano karşı ilgisizliği eğitim sürecini olumsuz anlamda etkiliyor (P.E.5).

Piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda karşılaşılan problemlerden birisi de hızlanma ilgilidir. Bu konuda araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin görüşleri şu şekildedir:

“Öğrenciler genellikle hızlanmaya meyilli oluyorlar” (P.E.9).

“Hızlı ilerlemek ve bir an önce istediği şarkılara geçmek isteyen öğrenciler; verilen alıştırmaya ve etütleri tam olarak iyi olmamasına rağmen hızlı çalmaya çalışıyorlar” (P.E.11).

“Öğrenciler genellikle şarkıyı hızlı çalmayı marifet olarak düşünüyor” (P.E.30).

Piyano eğitimcileri nüansların uygulanmamasıyla ilgili problemlerle karşılaştıkları görülmektedir. Konu ile ilgili eğitimcilerin görüşleri şu şekildedir:

“Müzikal ifadeyi daha anlamlı ve etkin kılmamanın yolu eser içerisindeki nüanslar ve artikülasyonlara dikkat edilmesidir. Çoğu eğitimci forte ve piano nüanslarına dikkat eder ve öğrencilerini o şekilde çalıştırır. Öğrenci seviyesi ilerledikçe karşılaştığı nüanslara da dikkat edilmeli ve ayrıntılı işlenmelidir” (P.E.11)

“Öğrenciler notalara ve tekniklere çok odaklandığı için nüansları göremeyebiliyorlar” (P.E.14).

“Eserlerde, nüansların kaliteli yapılmamasıyla ilgili problemleri gözlemliyorum. Bireysel çalışmalarda öğrencilerin nüanslara dikkat etmediğini düşünüyorum” (P.E.25).

4.5. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Doğru Çalışma Durumlarına İlişkin Önerileri Nelerdir?

Özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerine piyanoda doğru çalışma durumlarına ilişkin önerileri alınmıştır. Tablo 10’da doğru çalışma önerileri alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.6. Piyano Eğitimcilerinin Doğru Çalışma Durumlarına İlişkin Önerileri

Doğru Çalışma Önerileri	f
Her gün düzenli çalışmak	10
Nota okuma çalışmaları yapma	9
Metronom kullanma	9
Pasaj çalışmaları yapma	9
Eseri analiz etme	3
İki el ayrı çalışma	3
Video ve ses kayıtlarından yararlanma	2

Tablo 4.6.'ya göre eğitimcilerin 10'u 'her gün düzenli çalışmak', 9'u 'nota okuma çalışmaları yapma', 9'u 'metronom kullanma', 9'u 'pasaj çalışmaları yapma', 3'ü 'eseri analiz etme' 3'ü 'iki el ayrı çalışma' ve 2'si 'video ve ses kayıtlarından yararlanma' önerilerinde buldukları görülmektedir.

4.5.1. Doğru Çalışma Önerileri

Piyano eğitimcileri doğru çalışma önerileri olarak, her gün düzenli çalışma, nota okuma çalışmaları yapma, metronom ile çalışma, pasaj çalışmaları yapma, eser analizi yapma, iki el ayrı çalışma ve video ve ses kayıtlarından yararlanma önerilerinde buldukları görülmektedir.

Piyano eğitimcilerinin çoğunluğu doğru çalışma önerileri olarak öğrencilere, her gün düzenli bir şekilde çalışılmasının önemini vurguladıkları görülmüştür. Piyano eğitimcileriyle yapılan görüşmelerde, P.E.1'in "*Her gün düzenli bir şekilde çalışılması gerekmektedir*" şeklindeki görüşü, P.E.2'nin "*Her gün yeteri kadar çalışılması gerekir. Bazı öğrenciler bir gün saatlerce çalışıp diğer gün ise piyanoya hiç bakmadığı söylüyorlar. Ben bir eğitimci olarak piyano eğitimini özengen olarak devam ettiren bir öğrencinin bir gün içerisinde saatlerce çalışılmasından daha çok her gün düzenli olarak 30,40 dakika çalışılmasının daha verimli olacağını düşünüyorum*" açıklaması, P.E.29'un "*Her gün düzenli olarak çalışılmalı. Özellikle öğrenci çok yoğun bir hafta içerisinde olsa*

bile en azından gam ve arpej çalışmalarını muhakkak yapmalıdır” şeklinde görüşü piyanoda bireysel çalışmalarda sürekliliğin önemli olduğunu göstermektedir.

Piyano eğitimi içeriğinde birçok özellik barındırmaktadır. Bu özelliklerden biri ise, müziğin alfabesi olan notalardır. Notaların iyi bilinmesi doğru icraya yönelik bir önem arz eder. Konu ile ilgili piyano eğitimcilerden P.E.5’in “*Piyano çalışmalarına başlamadan önce başlangıç seviyesindeki öğrenciler kesinlikle nota okumalıdır. Bu ileriki süreçte notalar arasındaki aralık, akor kavramlarının öğrenilebilmesi ve bu anlamda akıcı bir şekilde icraları destekleyici bir nitelik taşır*” görüşü, P.E.9 “*Doğru çalışma önerisi olarak her gün düzenli bir şekilde çalışılmalı ve bu çalışmaların içinde nota okuma çalışmaları olmalıdır. Özellikle piyano çalımı, görme ve buna bağlı olarak refleks gösterme işlemine dayalıdır. Görme olarak kastettiğim durum notaları görebilme ve okuyabilme olarak düşünülmelidir*” açıklaması, P.E.12’nin “*Bir ders saati içerisinde öğrencilerle birlikte sürekli nota okuma çalışması yapamıyoruz. Genellikle pratik odaklı bir ders geçtiği için; öğrencilerimizin evdeki bireysel çalışmaların da notaları okuması gerekmektedir*” görüşü ve P.E.18’in “*Her öğrenci öğrenme alanı işitsel olsa dahi nota okumalıdır. Piyano notaları iki farklı anahtardan oluştuğu için başlangıçta nota okumalarına derslerimde ve ödevlendirmelerimde büyük bir yer ayırıyorum. Doğru çalışma olarak pratik çalışmalara başlanmadan önce nota okunmalı önerisinde bulunuyorum*” ifadesinden piyano eğitimcilerinin öğrencilerinin bireysel çalışmalarında notaların okumasına önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde, eğitimciler doğru çalışma önerisi olarak metronom kullanımına dikkat çektikleri görülmektedir. Bu konuda P.E.10’nun “*Ders içerisinde öğrencilerimizde tartım ve hızlanma sorunlarıyla karşılaşabiliyoruz. Bu durumları ders içerisinde metronom kullanarak ya da öğrenciyle beraber vuruşları sayarak aşabiliyoruz. 1 hafta sonra öğrenci derse geldiğinde, çalışılan parçanın ritimleri yanlış çalışılmış olarak geliyor. Bu durum en çok karşılaştığım sorunlardan biridir. Bu noktada metronom öneriyorum. Artık velilerin ekstra bir metronom almalarına dahi gerek yok. Mobil uygulamalar yoluyla metronom her evde olabiliyor. Bu bağlamda doğru çalışma önerisi olarak metronom kullanımını tavsiye ediyorum*” görüşü, P.E.13’ün “*Doğru çalışma olarak nota okuma ve metronom ile çalışılması önerilerinde bulunuyorum*” ifadesi, P.E.21’nin “*Piyano eğitiminin en başından itibaren ileri seviyelere kadar her öğrencinin metronom kullanması gerekmektedir. Metronomla çalışma sırasında öğrencilerimde sabretme konusunda sıkıntı yaşadıklarını gözlemliyorum. Biz öğretmenler olarak metronom ile ilk tanışmanın çeşitli etkinlikler yoluyla yapılması ve metronom kullanımının*

daha çekici hale getirilmesi gerektiğini düşünüyorum” açıklaması bu durumu açıklamaktadır.

Çalışma yöntemlerinde pasaj çalışmalarının önemi birçok otorite tarafından söz edilmektedir. Bu bağlamda eğitimler doğru çalışma durumlarına ilişkin olarak pasaj çalışmalarının yapılması gerektiğini önerilerinde bulunmuşlardır. Bu konuda P.E.3’ün *“Çalışmalar bütün-parça-bütün şeklinde yapılmalıdır. Özellikle birden fazla sayfadan oluşan eserlerde bu yöntem önemlidir. Ben bu noktada öğrencilerle derslerde bu çalışmalara önem gösteriyorum”* görüşü, P.E.11’in *“Etüt ve eser çalışmalarında belli aşamalar önemlidir. Her öğrenciye bu aşamalardan bahsedip not olarak veriyorum. Bu aşamalar sırasıyla: nota okuma, iki el ayrı deşifre, iki el birlikte deşifre, pasajlara bölme ve bölünen pasajlara çalışma ve bütün olarak çalışmadır. Biz öğrenciler ile bir esere başlarken ilk üç aşamayı beraber yapıyoruz. Onlara evdeki çalışmalarda pasaj çalışmaları kalıyor”* ifadesi, P.E.6’nın *“Kesinlikle öğrencinin eseri yavaş tempoda çalarak çalışması ve sayarak çalışması. Atlamalı pozisyonlarda elini yavaş tempoda birkaç kez tekrar ederek o pasajı benimsemesi ve bu çalışma yöntemini eserin birçok yerinde kullanması gerekir”* görüşü ve P.E.17’nin *“Doğru çalışma önerisi olarak pasaj çalışmalarını öneriyorum”* görüşünden öğrencilerin bireysel piyano çalışmalarında, doğru çalışma durumlarına yönelik olarak pasaj çalışmalarının yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Doğru çalışma önerileri alt temasında piyano eğitimcileriyle yapılan görüşmeler eğitimlerin, doğru çalışma durumlarına yönelik eser analizi yapılması gerektiği önerilerinde bulduklarını ifade etmişlerdir.

Konu ile ilgili P.E.4’ün *“Çalışılan eser doğru bir biçimde analiz edilmelidir. Özellikle ileri düzey öğrenciler eser analizi yaparken farklı icracılardan çalıştığı eseri dinlemeli ve unutulmaması adına notlar almalıdırlar. Bu çalışmaları öğrencilerle beraber derste yapıyoruz. Çok katkısı olduğuna inanıyorum.”* görüşü, P.E.15’in *“Öğrencilerin evdeki çalışmalarında eser analizi yapılması gerektiği önerisinde bulunuyorum. Eser analizi içerisinde nota okuma, armoniyi anlama, değiştirici işaretleri fark etme ve eserin tartım özelliklerini benimseme gibi birçok özelliği içerisinde barındırır”* açıklamasında eğitimcilerin doğru çalışma durumlarına yönelik eser analizinin yapılması gerektiği önerilerinde buldukları anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri doğru çalışma durumlarına ilişkin olarak iki el ayrı çalışılması gerektiğini önerisinde bulunmuşlardır. Konu ile ilgili P.E.20 ve P.E.30’un görüşleri şu şekildedir:

“Eserin genel olarak deşifresi yapıldıktan sonra birçok çalışma yöntemi bulunmaktadır. Bunlardan biri ise genellikle çok kullandığımız iki el ayrı çalışma yöntemidir. Eser içerisinde zorlandığımız bazı pasajlar veya teknik olarak alışkın olunmayan ajiliteler olabilir. Bu gibi durumlar iki el ayrı çalışarak aşılabılır” (P.E.20).

“Ben öğrencilerime çalışma önerilerinde bulunurken kesinlikle iki el ayrı çalışması gerektiğine dikkat çekiyorum. Öğrenciler çalışılan eseri bir an önce çalmak ve zorlukları hızlı bir şekilde aşmak istiyorlar. Fakat her eser özel bir işçilik istemektedir. Eseri icra etmek isteyen öğrenci bu işçiliği yapmalıdır. Bu durum aynı zamanda hayatımızda yaşanan bazı olaylara karşı tahammül seviyesini bile arttırmaktadır. Müthiş bir kişisel gelişim durumudur bu. İki el ayrı çalışarak deşifre anında fark etmediğimiz ayrıntıları görebilir ve karşılaştığımız her yeni öğrenmede keyif alabiliriz” (P.E.30).

Piyano eğitimcileri doğru çalışma durumlarına ilişkin olarak video ve ses kayıtlarından yararlanılması gerektiğini önerisinde bulunmuşlardır. Konu ile ilgili P.E.16 ve P.E.25.’in görüşleri şu şekildedir:

“Piyano eğitimi alan öğrencilerin işitsel yönünü de kuvvetlendirmesi gereklidir. Bu noktada internet derya deniz. Her türlü bilgiye ve videoya ulaşılabilir. Çalışılan eser ve etütleri farklı piyanistlerinde çaldığını öğrencilerin izlemesi ve dinlemesi motivasyon artırıcı da bir durumdur. Öğrenci velilerime konser etkinliklerine gidilmesi; gidilemiyorsa da videolardan izlenilmesi gerektiğini belirtiyorum. Her hafta TRT’de yayınlanan pazar konserlerinin kaçırılmaması ya da piyano ile ilgili animeler izlenmesi gibi her yaş grubuna uygun içerikler mevcut. Müziğin hayatımıza etki etmesini istiyorsak, müziği hayatımıza almalıyız. Sadece derslerde müziği duyarak ya da piyanoyu görerek devam eden bir eğitimin çok fazla sürmeyeceğini düşünüyorum” (P.E.16).

“Öğrenciler bolca kayıt dinlemelidir. Çalışılan eserin farklı örnekleme stillerini tanımak ve izlenilen piyanistti taklit etmede bir öğrenmedir. Piyano eğitim süresince öğretmenler olarak gösterip yaptırma yöntemini kullandığımız için öğrenci öğretmenini taklit ediyor. Bu uzun vadede öğrencinin sadece tek bir yorum, tek bir fikir içinde kalması demek. Eserlerin farklı örnekleme stillerini tanımalı ve taklit edilmelidir. Öğrencilerime doğru çalışma durumlarına yönelik olarak eser dinleme ve tanıma önerilerinde bulunuyorum” (P.E.25).

4.6. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine İlişkin Önerileri Nelerdir?

Özengen müzik eğitimi kapsamında piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerine piyano öğretimine ilişkin önerileri alınmıştır. Tablo 4.7’de piyano öğretimine yönelik öneriler alt temasıyla birlikte piyano eğitimcilerinin görüşlerinden çıkarılan kodlar ve tekrar etme sıklıkları verilmiştir.

Tablo 4.7. *Piyano Öğretimine Yönelik Öneriler*

Piyano Öğretimine Yönelik Öneriler	f
Öğretim yöntemlerinin önemi	6
Ders süresinin planlanması	5
Teknik egzersizler	5
Piyano sevgisinin önemi	3
Öğrenci, veli ve öğretmen iletişimi	3
MEB piyano müfredatının düzenlenmesi	2
Müzik terimleri	2
Öğrencilerin öğrenme alanları	2
Öğrenci hazırbuluşluğu	2

Tablo 4.7.’ye göre eğitimcilerin 6’sı ‘öğretim yöntemlerinin önemi’, 5’i ‘ders süresinin planlanması’, 5’i ‘teknik egzersizler’, 3’ü ‘piyano sevgisinin önemi’, 3’ü ‘öğrenci, veli ve öğretmen iletişimi’ 2’si ‘MEB piyano programının düzenlenmesi’, 2’si ‘müzik terimleri’, 2’si ‘öğrencilerin öğrenme alanları’ diğer 2’si ‘öğrenci hazırbuluşluğu’ önerilerinde buldukları görülmektedir.

4.6.1. Piyano Öğretimine Yönelik Öneriler

Araştırmaya katılan piyano eğitimcileri piyano öğretiminin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmuştur. Öğretim yöntemlerinin önemini ifade eden piyano

eğitimcilerinden P.E.10, P.E.13, P.E.16, P.E.22, P.E.23 ve P.E.28'in görüşleri şu şekildedir:

“Her öğrenciye aynı öğretim yöntemi uygulanmayabilir. Piyano dersinin yapısı gereği bireysel olarak yapılır. Bundan hareketle öğrencinin bireysel özelliklerine göre bir öğretim yöntemi seçilmelidir” (P.E.10).

“Öğrencinin piyanoyu sevmesi ve devamlılığını sağlamak için doğru öğretim yöntemi ve doğru üslup seçilmelidir” (P.E.13).

“Piyano eğitimcisinin öğrencilerine doğru öğretim yöntemleri ve tekniği seçmesi gerekir” (P.E.16).

“Piyano öğretmenlerinin öğrencilerinin öğrenme alanlarına ve bireysel farkındalıklarına göre doğru öğretim yöntemi seçmesi önerilerinde bulunuyorum” (P.E.22).

“Doğru yöntem, doğru öğretmen ve kaliteli ortam” (P.E.23).

“Piyano eğitimi uzun ve karmaşık bir süreçtir. Piyano eğitimcinin bu eğitimi sürecini öğrenci merkezli olarak planlaması ve öğrencinin öğrenme türlerine göre doğru öğretim yöntemini seçmesi gerekir. Piyano eğitimcisinin birçok öğretim yöntem ve tekniğine hakim olması ve iyi piyano çalmanın yanında pedagojik alanda da kendisini geliştirmesini öneriyorum” (P.E.28).

Ders süresinin planlanmasını ifade eden piyano eğitimcilerinden P.E.2, P.E.3, P.E.6, P.E.21 ve P.E.27'in görüşleri şu şekildedir:

“Piyano öğretimine yönelik önerim, öğretmenin ders süresinin iyi planlamasıdır” (P.E.2).

“Piyano dersleri ortalama 45 dakikadır sürüyor. Piyano öğretmeni bu ders süresini iyi planlaması ve kaliteli geçirmesi önerilir” (P.E.3).

“Piyano ders süresinin öğrenciye göre belirlenmesi gerekir. Her yaş grubuna ve öğrenciye göre ortalama bir ders süresi belirlenmeli ve iyi bir planlama yapılmalıdır” (P.E.6).

“Piyano dersi iyi planlanmalıdır. Ders tekrarları, ödev kontrolü, yeni kazanımlar ve deşifre çalışmaları. Bu çerçevede bir ders planlaması yapılması ve geçirilen sürenin iyi bir şekilde değerlendirilmesi gereklidir” (P.E.21).

“Ders öncesinde öğretmenin derse hazırlanması ve planlaması önerilerinde bulunuyorum” (P.E.22).

Teknik egzersizlerin önemini ifade eden piyano eğitimcilerinden P.E.1, P.E.4, P.E.5, P.E.25 ve P.E.30'un görüşleri şu şekildedir:

“Teknik çalışmalar atlanmamalı, etüt çalışmaları ve müzik öğeleri açıklanmalı” (P.E.1).

“Teorik kısma ağırlık verildiği kadar teknik bölüme ve etütlere ağırlık vermenin de önemli olduğuna dikkat edilmesi önerilerinde bulunuyorum” (P.E.4).

“Piyano tekniği öğrencilere başlangıçtan itibaren doğru öğretilmeli. Öğrenci öğretilen teknikte çalmıyorsa düzeltilmelidir” (P.E.5)

“Tuşeye parmakların doğru bir şekilde yerleştirilmesi ve etütlerdeki teknik hareketlerin öğrencilere iyi kavratılması önemlidir. Teknik, sürekli pratik yapılarak öğrenilmesi mümkün oluyor. Bu durumla ilgili teknik çalışmaların çeşitlendirilmesi ve olabiliyorsa sevilen bir eser içerisinde gösterilmesi öğrenci motivasyonunu olumlu bir şekilde etkileyecektir” (P.E.25).

“Piyano çalan öğrencilerde en çok gözlemlediğim durum: başlangıç piyano tekniğinde öğretilmesi gereken oturuş, tuşlara dik basma ve bileklerin aşağıya doğru kırılması. İlgili öğretmen, öğrencisinin teknik problemlerine dikkat etmezse kuşkusuz ileride birçok sorunla karşılaşacaktır. Maalesef ki konuyla ilgili sayısı azımsanamayacak kadar örnekler bulunmakta. Piyano öğretmeni teknik problemlere odaklanmalı ve anında dönüt düzeltme yapmalıdır (P.E.30).

Piyano sevgisinin önemini ifade eden piyano eğitimcilerinden P.E.7, P.E.11, P.E.20'nin görüşleri şu şekildedir:

“Piyano çalmak karmaşık bir aktivitedir. Biz öğretmenler olarak bu karmaşıklık durumunu en kolay ve en zevkli bir şekilde öğrencilerimize aktarmalıyız. Öğretim yöntemi, ders programı, veli ile ilişkilerinin önemli değişkenler olduğunu kabul ediyorum. Lakin öğrencinin piyanoyu sevmesi yani tutumu bu değişkenlerinde üstündedir. Çünkü eğitime devamlılığı genellikle öğrenciler karar vermektedir. Çocuk yapısı gereği sevdiği bir aktiviteyle uğraşmak isteyecek ve buna göre karar verecektir” (P.E.7).

“Pyanoyu çeşitli oyunlarla sevdirecek öğretmen önemli olduğunu düşünüyorum” (P.E.11).

“Genç meslektaşlarıma öğrencilerinin piyanoya karşı ilgi ve sevgisini kaybetmeden bu süreci yönetmeleri önerisinde bulunuyorum” (P.E.20).

Öğrenci veli ve öğretmen iletişiminin önemini ifade eden piyano eğitimcilerinden P.E.18, P.E.24'ün görüşleri şu şekildedir:

“Öğrenci ve veli ile iyi iletişim halinde olunmalıdır. Öğretmenin ders süresi dışındaki çalışmaların düzenlenmesinde en büyük destekçisi velisidir. Öğretmen, öğrenci ve ebeveyn üçgeninde sağlıklı bir iletişim önemli bir durumdur” (P.E.18).

“Özellikle okuma ve yazmayı öğrenmemiş küçük öğrencilerimizde veliyi de dahil edilmelidir. Çocuk, velisiyle evde nota çalışmaları yaparak öğretmene destekte bulunabilir. Bu şekilde süreçten velide keyif alacak müzik eğitimine karşı ilgisi artacaktır (P.E.24).

Piyano eğitimcileri, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu onaylı piyano müfredatının revize edilmesine yönelik önerilerde bulunmuştur. Konu ile ilgili P.E.8, P.E.9, P.E.12'nin görüşleri şu şekildedir:

“MEB piyano müfredatı her yaş grubuna uygun değildir. Çok hızlı bir şekilde ilerliyor ve müfredatın yazılış biçimi doğru değildir. Bizler Milli Eğitim Bakanlığı'na müzik eğitimi kurumlarının öğretmenleri olarak bu programa uymak durumundayız. Programın yenilenmesi eğitim sürecini daha kaliteli bir hale getirecektir” (P.E.8).

“MEB müfredatının revize edilmesi önerisinde bulunuyorum” (P.E.9).

“Piyano eğitimde genel ihtiyaçlara göre hedefler ve bu hedefler doğrultusunda gerekli kazanımlar bulunmaktadır. MEB piyano müfredatı, ihtiyaçlara yönelik olarak kurgulanmamış olduğunu düşünüyorum. Bu noktada programa uyulması mümkün değildir. Bu programlara yönelik çalışmaların yapılması önerisinde bulunuyorum” (P.E.12).

Piyano eğitiminde müzikal terimlerinin önemini vurgulayan P.E.14 ve P.E.19'un görüşleri şu şekildedir:

“Piyano çalmanın yanında müzik terimleri öğretilmelidir” (P.E.14).

“Piyano çalan bir bireyin müzik ile ilgili terimleri iyi bilmelidir. Piyano eğitimcilerine, piyano eğitiminin teorik kısmını önemsemesi ve gerekli müzikal terimleri hakkında öğretim çalışmaları yapmaları önerilerinde bulunuyorum” (P.E.19).

Piyano eğitimi alan öğrencilerinin öğrenme alanlarını tespit edilmesi ve öğretim sürecini bu değişkene yönelik planlanması önerilerinde bulunan P.E.15 ve P.E.29'un görüşleri şu şekildedir:

“Eğitim bilimleri literatüründe öğrenme alanlarıyla ilgili birçok çalışma bulunmaktadır. Piyano eğitimcilerinin piyano öğrencilerinin öğrenme alanlarına yönelik derslerini işlemesi önerisinde bulunuyorum” (P.E.15).

“Müzik öğretmenliği bölümlerinde çalgı öğretimine yönelik gerekli dersler bulunmamaktadır. Bu tür pedagojik eğitimlerin özellikle öğrencilerin öğrenme alanlarına yönelik bilgilerin değerli eğitimcilere verilmesi önemlidir. Çalgı eğitimleri genellikle bireyseldir. Ve biz öğretmenler bir derste tek öğrenciye yönelik planlamalar yapıyoruz. O öğrencinin öğrenme alanını bilmemiz ve buna yönelik etkinlikleri yürütmemiz. Piyano öğretim sürecindeki karşılaşılan birçok problemin çözümü olacağına inanmaktayım” (P.E.29).

Piyano eğitim sürecinde öğrenci hazırbulunuşluğunun önemini ifade eden piyano eğitimcilerinden P.E.17, P.E.26'nın görüşleri şu şekildedir:

“Piyano eğitimine başlanmadan önce öğrenciyle bir ön görüşme yapılması ve hazırbulunuşluğunun tespit edilmesi gereklidir” (P.E.17).

“Piyano eğitime başlarken öğrencinin fiziksel olarak gerekli olgunluğa ve hazırbulunuşluğa sahip olması gerekir. Bu gereklilik sağlıklı bir piyano eğitimi geçirilmesine olanak sağlar. Mali olarak düşünülerek her öğrenciyle çalışmaya başlanmaması gerekir. Bu sorunu çoğu özel öğretim kurumlarında görmekteyiz. Maddi kazancı ön plana çıkarılarak erkenden eğitime başlanmamalıdır. Öğrenci süreç içerisinde kendini yetersiz hissedebilir ve buna dayanarak müzikten soğuyabilir. Bu düşünceyle çocuklarımızda travma oluşturmak vicdanı açıdan da uygun değildir. Eğitimde maddi kaygılar düşünülerek karar verilmemesi ve öğrencilerimizin hazırbulunuşluk düzeyine göre eğitime başlayıp başlamayacağına karar verilmesi önerim olacaktır (P.E.26).

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonuçlarına ve bu sonuçlar doğrultusunda önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerine ‘Piyano öğretimine ilişkin kullandığınız genel müzik öğretim yöntemleri nelerdir?’ sorusu sorulmuştur. Bulgulara göre piyano eğitimcilerinin çoğunluğu piyano öğretiminde gösterip yaptırma ve anlatma yöntemlerini kullanmaktadır. Piyano çalımı psikomotor bir faaliyettir. Gösterip yaptırma yönteminin kullanım durumu düşünüldüğünde piyano öğretim sürecinde kullanılabilmesi kaçınılmazdır. Karan ve Yokuş (2022)’un çalışmalarında, piyano eğitimcilerinin öğretim yöntemleri çerçevesinde daha çok gösterip yaptırma yöntemini tercih ettikleri görülmektedir. Topalak, Yazıcı ve Kılıç (2016)’ın araştırmasında, piyano öğretim sürecinde çoğunlukla anlatma ve gösterip yaptırma yöntemlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bayırlı (2021)’nin araştırmasının bulgularına bakıldığında piyanonun öğretiminde eğitimcilerin genellikle anlatım ve gösterip yaptırma yöntemlerinin kullandıkları görülmüştür. Bundan hareketle, bu araştırmanın sonuçları konu ile ilgili yapılan diğer araştırmalarının sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Özenen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin piyano öğretim süresince kullandığı diğer öğretim yöntemleri ise; sorma-yanıtlama, oyunlama-oyunlaştırma, örnek olay inceleme, yaşam öyküleme, bulma-keşfetme, araştırma-inceleme, çalışma-çalıştırma yöntemleri kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerine ‘Piyano eğitiminde kullandığınız ölçme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?’ sorusu sorulmuştur. Bulgulara göre piyano eğitimcilerinin çoğunluğu ölçme değerlendirme yöntemi olarak MEB seviye tamamlama sınavlarını kullandığı sonucuna ulaşılmıştır. Özenen müzik eğitimi kurumları genellikle Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Bu kurumlarda eğitim gören öğrenciler sertifika sürecine dahil olmuş olur. Öğrenci, MEB’in piyano öğretim programındaki gerekli kriterleri sağladığında seviye bitirme sınavlarına girmeye hak kazanır. Seviye bitirme sınavlarından 65 ve üstü bir puan aldığında bir üst seviyeye geçmeye hak kazanır. Bu şekilde 8 seviyeyi bitiren öğrenci kurs bitirme belgesi alır. Kurs bitirme belgesi, bireyin ilgili alanda usta öğretici olarak çalışabilmesine olanak sağlar. Bu noktada özenen eğitim kurumlarındaki piyano eğitimcileri, ölçme değerlendirme yöntemi olarak MEB seviye tamamlama sınavlarının olduğunu belirtmişlerdir. Bu durum farklı bir

bakış açısıyla incelendiğinde, sınavlar için oluşturulan komisyonların arasında öğrencinin öğretmeninin bulunmadığı görülmüştür. Bu durum sürecin değil sadece sonucun değerlendirildiğini göstermektedir. Piyano eğitiminin süreç içerisinde birçok değişkeninin olduğu düşünüldüğünde var olan bu ölçme değerlendirme durumunun ne kadar sağlıklı olduğu bir tartışma konusudur. Araştırmaya katılan diğer piyano eğitimcileri ise; gözlem faaliyeti, performans ölçeği ve rubrik dereceli puanlama anahtarını ölçme değerlendirme yöntemi olarak kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerine ‘Piyano öğretim sürecinde kullandığınız seviyeye göre kaynak kitaplar nelerdir?’ sorusu sorulmuştur. Bulgulara göre eğitimcilerin başlangıç piyano eğitiminde 14 farklı kaynak kitap kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Piyano eğitimcilerinin çoğunluğu; Birol Işıkdemir ‘Kardeşim Piyano 1-2’, yarısına yakını Selmin Tufan-Enver Tufan ‘Piyano Metodu’, Sevinç Ereren ‘Kolay Piyano Metodu’, Denes Agay ‘Piyano Çalmayı Öğrenelim’ metotlarını kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bundan hareketle eğitimcilerin başlangıç piyano eğitimi süresince farklı kaynak kitaplar kullandığı görülmektedir.

Huang (2007)’a göre metot kavramı, bir amacın gerçekleşmesi ya da bir şeyin başarılabilmesinde izlenen sistematik bir yoldur. Başlangıç piyano metotları, öğrencilerin ilerleyen yıllardaki piyano performansları için gerekli temel teknik ve davranışları sistematik olarak kazandırılmasını hedefleyen çalışmalardır. Başlangıç piyano metotları usul itibarıyla her ne kadar çeşitlilik gösterse de piyanoda öğretilmek istenilen temel teknik ve beceriler ortaktır.

Başlangıç piyano eğitimi, piyano eğitim sürecinin kritik dönemlerinden biridir. Bu bağlamda eğitimciye büyük görevler düşmektedir. Konuyla ilgili Ercan (2008) görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

Başlangıç piyano eğitimi, öğrencinin ileriki yıllarda gereksinim duyacağı temel davranışların kazandırıldığı bir dönemdir. Bu süreçte öğrencinin ilgi ve yeteneğinin yanında eğitimcinin izleyeceği yöntem de önem taşımaktadır. İlk derslerde istenilen davranışlar, piyanoda doğru duruş ve oturuş, fa ve sol anahtarlarının öğrenilmesi, her iki elin klavye üzerinde doğru tutuluşu, nota eğitimi ve gerekli müzikal terimlerin öğrenilmesidir (s. 50).

Başlangıç piyano eğitiminin doğru bir şekilde gerçekleşmesi ve gerekli istendik davranışların kazandırılmasında eğitimcinin başlangıç piyano metodu seçimi büyük önem taşımaktadır. Kaynak (2011)’a göre başlangıç öğrencisi için seçilen metot, öğrencinin tüm yaşantısında etkili olabileceğinden bu konuda çok dikkatli olunmalı ve kullanılacak olan

metotlar eğitimciler tarafından incelenmeli bu bağlamda öğrenciye en uygun metot seçilmelidir (s. 353).

Özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano eğitiminin orta-ileri seviyesinde kullandıkları kaynaklara ilişkin bulgulara göre 12 farklı kaynak kitap kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Piyano eğitimcilerinin çoğunluğu; Carl Czerny 'Czerny Op.599', yarısına yakını Charles Louis Hanon 'Hanon' metotlarını kullandıkları tespit edilmiştir. Bundan hareketle eğitimcilerin orta ve ileri seviyede piyano eğitimi süresince farklı kaynak kitaplar kullandığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerine 'Piyano öğretim sürecinde karşılaştığınız problemler nelerdir?' sorusu sorulmuştur. Bulgulara göre eğitimcilerin yarısı ders devamlılığıyla ilgili; yarısına yakını parmak numaralarının ezberlenmesi, veli beklentisi ve çalışma eksiklikleriyle ilgili karşılaşılan problemlerden bahsettiği sonucuna ulaşılmıştır. Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin piyano öğretim sürecinde karşılaştığı diğer problemler ise; nakil öğrencilerle çalışma, piyano tekniği, oturuş-duruş, öğrencilerin piyanoya karşı tutumu, nüansların ve artikülasyon tekniklerinin uygulanmasıyla ilgili problemlerle karşılaştıkları görülmektedir.

Piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda karşılaşılan problemler incelendiğinde piyano eğitiminde ailenin rolü, piyanoya karşı tutum ve piyano çalma becerileri kavramları ortaya çıkmaktadır.

Gökbudak (2003)'e göre etkili bir piyano eğitiminde ailenin rolü önemlidir. Bu noktada öğretmen, aileyi eğitim sürecine dahil etmelidir. Aile, bu süreçte öğretmenden gerekli dönütleri almalı ve sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Öğrencilerin piyanoya yönelik tutumlarıyla ilgili birçok çalışma bulunmaktadır (Tufan ve Güdek, 2008; Bakıoğlu ve Kurtuldu, 2015). Bu çalışmalar doğrultusunda sağlıklı bir piyano eğitim sürecinde öğrencilerin piyanoya yönelik tutumları önemli görülmektedir.

Çevik (2007)'e göre, "bireye piyano eğitimiyle kazandırılması gereken piyano çalma becerileri hem teknik hem de müzikal yönden gelişimlerini kapsamalıdır" (s. 64). Piyano çalma becerileri; teknik, müzikal ifade ve artikülasyon gibi kavramları kapsamaktadır. Bu becerilerin piyano eğitimcilerinin karşılaştıkları problemler arasında olması olağandır. Bu beceriler öğrenciye zamanla kazandırılabilir.

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerine 'Piyano eğitiminde doğru çalışma durumlarına ilişkin önerileriniz nelerdir?' sorusu sorulmuştur. Piyano eğitimcilerinin çoğunluğunun görüşleri doğrultusunda her gün düzenli çalışmanın, nota okumanın, metronom kullanmanın ve pasaj çalışmalarının yapılmasının gerektiği sonucuna

ulaşmıştır. Bununla birlikte araştırmaya katılan diğer eğitimcilerin eser analizi yapılması, iki el ayrı çalışmaların gerektiği ve video-ses kayıtlarından yararlanılması gerektiği önerileri bulunmaktadır.

Kurt (2011)'a göre etkili çalışma için üç ana unsur şu şekildedir:

- Fizyolojik: Sağlık
- Duygusal: Çalışma güdüsü ve tutum
- Zihinsel: Çalışmanın planlanması, çalışma yöntemlerini bilme ve işlevsel olarak kullanma (s. 16).

Piyanoda doğru çalışma durumlarının belirlenmesinde öğrencinin piyano çalışmaları sırasında geçirdiği zamanın verimli ve etkili bir şekilde kullanabilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmaya katılan piyano eğitimcileri doğru çalışma durumlarının zihinsel faktörlerine odaklanmış ve bu doğrultuda görüş bildirmişlerdir. Doğru çalışma durumlarının belirlenmesindeki esas amaç, öğrencinin zaman yönetimini sağlayabilmesi ve ders esnasında öğrendiklerini pekiştirebilmesidir. Bu doğrultuda öğrenci, piyanodaki psikomotor faaliyetleri kalıcı hale getirebilecek ve bu süreçte öğrenmeyi de öğrenecektir.

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerine 'Piyano öğretime ilişkin önerileriniz nelerdir?' sorusu sorulmuştur. Bu doğrultuda özengen müzik eğitimi kurumlarında görevli piyano eğitimcilerinin piyano öğretime ilişkin önerilerinden şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Piyano eğitimcilerinin 6'sı öğretim yöntemlerinin önemine dikkat çekmiş ve kullanılması gerektiği önerisinde bulunmuştur.
- Piyano eğitimcilerinin 5'i ders süresinin planlanması önerisinde bulunmuştur.
- Piyano eğitimcilerinin 5'i teknik egzersizlerinin kullanımı önerisinde bulunmuştur.
- Piyano eğitimcilerinin 3'ü piyano sevgisinin önemini belirtmiş ve bir değişken olarak eğitimcilerinin göz ardı etmemesi önerisinde bulunmuştur.
- Piyano eğitimcilerinin 3'ü öğrenci veli ve öğretmen iletişiminin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi önerisinde bulunmuştur.
- Piyano eğitimcilerinin 2'si MEB piyano müfredatının da düzenlenme yapılması gerektiği önerisinde bulunmuştur.
- Piyano eğitimcilerinin 2'si müzik terimlerinin önemini vurgulamış ve piyano eğitiminde kullanılması gerektiği önerisinde bulunmuştur.

- Piyano eğitimcilerinin 2'si öğrencilerin öğrenme alanlarına göre eğitim sürecinin planlanması ve öğretim etkinliklerinin bu değişkene göre düzenlenmesi gerektiği önerisinde bulunmuşlardır.
- Piyano eğitimcilerinin 2'si öğrenci hazırbulunuşluğuna dikkat edilmesi önerisinde bulunmuştur.

5.2. Öneriler

Bu başlıkta araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre geliştirilen öneriler bulunmaktadır.

5.2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Eğitim bilimleri içerisinde, eğitim ve öğretim programları, eğitim felsefesi ve psikolojisi, ölçme değerlendirme gibi birçok disiplini barındırır. Bu doğrultuda bir öğretmenin alanında bilgi ve becerilere sahip ve öğretmenlik meslek bilgisine hakim olması gerekmektedir. Araştırmanın birinci alt probleminde konu edilen öğretim yöntemleri, eğitim durumlarında kullanılan ve öğretimi etkin kılan bir değişkendir. Piyano eğitimi usta-çırak ilişkisiyle sürdürülmekte, genellikle gösterip yaptırma ve anlatım yöntemleri kullanılmaktadır. Bu doğrultuda piyano eğitimcilerinin öğretim etkinliklerinin çeşitlendirmeleri ve çağdaş eğitimin yapısı gereği yapılandırmacı öğrenme ve öğretme kuramlarına göre öğretiminin sürdürülmesi önerilmektedir.

5.2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Eğitim sürecinin son basamağında ölçme değerlendirme bulunmaktadır. Ölçme değerlendirme, içeriğin, hedef ve davranışların ulaşılabilirliği ve etkinliklerde yaklaşım, yöntem ve tekniklerin verimliliği hakkında bilgiler vermektedir. Bundan hareketle ölçme değerlendirmede kullanılan yöntemlerin, geçirilen eğitim sürecine uygun olarak geliştirilen bir ölçme aracıyla yapılması önerilmektedir.

5.2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler

Piyano öğretiminde materyal olarak kullanılan metotların öğrenciye uygunluğu önemlidir. Piyano metodu seçiminde öğrencilerin öğrenme alanları, bulunduğu işlem basamağı ve yaş grubu gözetilmelidir. Bu bağlamda piyano eğitimcisinin öğretim

materyali olarak kullanacağı piyano metodunu iyi analiz etmesi ve metodun barındırdığı özelliklere göre gözetilen davranışlara paralellik göstermesinin sağlanması önerilmektedir.

5.2.4.Dördüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler

Araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin karşılaştıkları problemler genel olarak incelendiğinde özengen piyano eğitiminin dışsal ve içsel durumları olarak ayrılabilir. Dışsal olarak öğrencinin derslere devamlılığı, çalışma eksikliği, tutumu ve veli beklentilerinin fazla olması durumlarıdır. Bu problemler öğrenci, öğretmen ve veli üçgeninde sağlıklı bir iletişim sağlanması durumunda çözüleceği düşünülmektedir. Özengen eğitimin yapısı gereği öğrenci devamsızlığı olabilmektedir. Bu problem, piyano eğitiminin en başından itibaren önleyici yaklaşımlar yoluyla çözülebileceği düşünülmektedir.

Piyano çalımında karşılaşılan sorunlar incelendiğinde, başlangıç piyano eğitiminde temelleri atılan ve süreç içerisinde de gerekli direktifler doğrultusunda öneminin arz edilmesi gereken problemlerdir. İki elin koordinasyonunun sağlanabilmesi sonrasında notaların okunması ve müzikal kalitenin oluşması süreç içerisinde olgunlaşan durumlardır. Bu bağlamda öğretmen ve öğrencinin sabır ve sebat gösterebilmesi önem taşımaktadır.

5.2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Piyano çalımı psikomotor bir davranış biçimidir. Düzenli ve sürekli tekrarların yapılması öğrenmelerin kalıcı olmasını sağlar. Bu noktada eğitim süreci içerisinde öğrencilerin ders harici bireysel piyano çalışmalarına odaklanılması ve önerilerde bulunulması, öğrencinin piyano başında geçirdiği sürenin verimli olabilmesi adına önemli bir durumdur.

5.2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Öneriler

Araştırmanın altıncı alt probleminde araştırmaya katılan piyano eğitimcilerinin piyano öğretime yönelik önerileri alınmıştır. Piyano eğitimcilerinin önerileri piyano öğretim sürecine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ek olarak Milli Eğitim Bakanlığı'nın piyano programı çeşitli yaş gruplarına göre düzenlenebilir.

KAYNAKÇA

- Aktüze, İ. (2004). *Müziği anlamak ansiklopedik müzik sözlüğü (2. Baskı)*. İstanbul: Pan Yayıncılık
- Algı, S. (2017). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama öğretim yöntemleri (Konya ili örneği). *Fine Arts (NWSAFA), D0190, 12(2)*, 64-82.
- Arcan, Y. (1998). Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel müzik kurslarında eğitim durumunun incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Atak Yayla, A. (2004). Müziksel performansın ölçülmesi. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, 7-10 Nisan, Isparta.
- Babacan, E. (2011). Üniversite öğrencilerinin müzik beğenilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. 2. Ulusal Hisarlı Ahmet Sempozyumu, 137-150.
- Bakıoğlu, Ç., Kurtuldu, M.K. (2015). Piyano dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi 1(1)*, 33-39.
- Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde Miles-Huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3, 1-15.
- Bayırlı, A.U. (2020). Müzik eğitimi anabilim dallarında görevli piyano eğitimcilerinin artikülasyon tekniklerinin öğretimi ile ilgili görüşleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Bilirdönmez, K., Karabulut, N. (2016). Sanat eğitimi süreç ve kuramları. *Ekev Akademi Dergisi 65(20)*, 343-355.
- Binbaşıoğlu, C. (1983). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Buzduğu, M. (2010). Amatör müzik eğitimine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumları. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Büyüktokatlı, N. ve Bayraktar, Ş. (2014). Fen eğitiminde alternatif ölçme değerlendirme uygulamaları. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi (EFMED)*, 5(2), 138-155.
- Ceviz, B. (2014). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan gitar eğitiminde kullanılan kaynakların incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Creswell, J. W. (2005). *Educational research planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. New Jersey: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Çevik, D. B. (2007). Piyano öğretimi neden zordur? Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 15, 62-79.

- Çimen, G. (1995). Pişano başlangıç metotlarına genel bakış. Mavi Nokta Müzik ve Sanat Dergisi, (16).
- Demir, B. (2008). Bağlama düzeninde icra edilen ezgilerde değişik çalma tekniklerinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirova, G. (2008). Pişano eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat toplama yetisine etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Deniz, J., Azeri, S. (2006). Mesleki müzik eğitimi alan ve almayan lise öğrencilerinin benlik kavramlarının incelenmesi, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 23, 99-106.
- Ercan, N. (2008). Pişano eğitiminde ilke ve yöntemler. Ankara: Sözkeseñ Matbaası.
- Ertürk, S. (1993). Eğitimde program geliştirme. Ankara: Meteksan Yayınları.
- Gökbudak, Z. S. (2005). Etkili bir pişano eğitimi ve öğretimi için ailenin rolü. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14, 559-574.
- Güleç, V. (2018). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klarnet eğitimine yönelik öğretmen görüşleri (Ankara ili örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gün, E. (2014). Pişano performansı öz yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması. Yayınlanmamış doktora tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Gündüz, S. (2007). Milli Eğitim Bakanlığı'na ve belediyelere bağlı yaygın müzik eğitimi veren kurumların çeşitli değişkenler yönünden incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Hancıoğlu, G. (2010). Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren kurumların eğitim anlayışları ve yönetim biçimleri üzerine genel bir inceleme. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Huang, F. T. (2007). Pre-school piano methods and developmentally appropriate practice. Unpublished Phd Thesis. University of Missouri-Columbia, Faculty of Graduate School, USA.
- Işıkdemir, B. (2017). 6-11 yaş çocuklara yönelik başlangıç pişano metotlarının incelenmesi ve pişano eğitimcilerinin görüşler. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- İmik, Ü., Dönmez, Y.E. (2017). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda türk müziği ilgisi: Malatya örneği. İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi, 3(2), 114-128.

- İzgi Topalak, Ş., Yazıcı, T. ve Kılıç, I. (2016). Pişano öğretim elemanlarının başlangıç seviyesi pişano öğretime uygulamalarına ilişkin görüşleri [İpekyolu Özel Sayı]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16, 2295-2309.
- Karan, E. ve Yokuş, H. (2022). Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki pişano eğitimi sürecine ilişkin pişano eğitimcilerinin görüşleri. Journal of Qualitative Research in Education, 30, 161-180. Doi=10.14689/enad.30.7
- Karasar, N. (2015). Bilimsel araştırma yöntemi (31. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaynak, T. (2011). Okul öncesi çocuklarında müzik ve pişano eğitiminin önemi ve metot seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar. E-Journal of New World Sciences Academy, (63), 350-355.
- Kurt, İ. (2011). Başarıyı yakalamak. İstanbul: Bizim Kitaplar Yayınevi.
- Merriam, S.B. (2013). Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber (Çev. Edt. Selahattin Turan). Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2015). Genişletilmiş bir kaynak kitap, nitel veri analizi (S. Akbaba Altun ve A. Ersoy, Çev.). Ankara: Pegem Akademi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2004). İlköğretim okulu matematik dersi öğretim programı. Ankara: MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Özdek, A. (2006). Özenen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özen, Y. (2001). İlköğretimde iletişim. Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım.
- Özer, B. ve Yiğit, N. (2011). Pişano öğretiminde deşifre becerisinin kazandırılması. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12(1), 39-49.
- Paker, T. (2017). Nitel araştırma yöntem, teknik, analiz ve yaklaşımları. F.N. Seggie ve Y. Bayyurt (Ed.), Durum çalışması (s. 119-134). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Saraç, A. G. (2016). Müzik eğitiminde özel öğretim ilke yöntem ve teknikleri. Ankara: Nobel Akademik.
- Say, A. (2004). Müzik sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2011). Müzik öğretimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2012). Müzik tarihi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2012). Müziğin Kitabı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

- Seyhan, Z. (2019). Özengen müzik eğitiminde flüt eğitimcilerinin kullandıkları yöntem ve tekniklerin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Sönmez, V. (2011). Eğitim felsefesi (10. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sözer, V. (1996). Müzik ansiklopedik sözlük. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Şen, Ü. S. (2016). İnsan ve toplum ekseninde müzik estetiği kavramı. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(45), 1110-1120.
- Tabakoğlu, V. (2013). Bona müzik teorisi notları. İstanbul: Doğan Kitap.
- Tanboğa, E. (1998). Özel müzik kurslarındaki öğretimin değerlendirilmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tok, Ş. (2007). Öğretim ilke ve yöntemleri. A. Doğanay (Ed.) Öğretme-öğrenme strateji ve modelleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Tokatlı, B. (2020). Özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemler. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Tufan, E. ve Güdek B. (2008). Piyano dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi 28(1). 75-90.
- Turgut, M.F. (2012). Eğitimde ölçme ve değerlendirme, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu Sözlüğü. <https://sozluk.gov.tr/>
- Tüzlin, N. V. (2019). Özengen müzik eğitiminin eğitim fakülteleri özel yetenek sınavları açısından irdelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Uçan, A. (1997). Müzik eğitimi temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum, (Genişletilmiş İkinci Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). İnsan ve müzik ve sanat eğitimi. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A. (2005). Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durumu. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A., Yıldız, G. ve Bayraktar, E. (1999). İlköğretimde etkili öğretme ve öğrenme öğretmen el kitabı modül 9 ilköğretimde müzik öğretimi. Ankara: MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı.

- Uyan, Z. D. (2012). Özengen müzik eğitimi alan ve almayan ilköğretim 6. Sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının ve okula yönelik tutumlarının incelenmesi. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Wesolowski, B. C. (2012). Understanding and developing rubrics for music performance assessment. *Sage Journals*,98(3), 36-42.
- Yavçın, A. N. (2011). İlköğretim öğrencilerinin özengen çalgı eğitimi konusundaki yönelimlerinin belirlenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım Orhan, Ş. (2012). Yetişkin öğrencilere uygulanan amatör çalgı eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *NWSA – Fine Arts*, D0111, 7(4), 432-444.
- Yıldız, G. (2002). İlköğretimde müzik eğitimi. Ankara: Anı Yayıncılık.

EKLER

Ek A: Görüşme Formu

Değerli eğitimci, yüksek lisans tez çalışmamda kullanılmak üzere yapılacak olan görüşmeye ait veriler, ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınacak ve bu kayıtlar araştırmacı tarafından saklı tutulacaktır. Yapılacak olan çalışmaya ait raporda kimliğinizi ifşa veya ima edebilecek herhangi bir söylem kesinlikle yer almayacaktır. Görüşmenin amacı; siz piyano eğitimcilerinin, piyano öğretimi hakkında görüş ve önerilerinizi almaktır. Görüşmelerden elde edilen verileri “Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Görevli Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine Yönelik Görüşler” konulu tez çalışmasının bulgu ve yorum kısmında kullanılacağı planlanmaktadır. Katkılarınız için teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.

Melike BAYIRLI, Pamukkale Üniversitesi Üniversitesi Müzik Eğitimi Tezli Yüksek
Lisans Programı

Yaşınız:

Cinsiyetiniz:

Eğitim Durumunuz:

Görev Yaptığınız İl:

Özengen Müzik Eğitim Kurumlarındaki Görev Süreniz:

1. Piyano öğretimine ilişkin kullandığınız genel müzik öğretim yöntemleri nelerdir?
2. Piyano eğitiminde kullandığınız ölçme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?
3. Piyano öğretim sürecinde kullandığınız seviyeye göre kaynak kitaplar nelerdir?

4. Piyano öğretim sürecinde karşılaştığınız problemler nelerdir?
5. Piyano eğitiminde doğru çalışma durumlarına ilişkin önerileriniz nelerdir?
6. Piyano öğretimine ilişkin önerileriniz nelerdir?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Melike
Soyadı	Bayırlı
Doğum Yeri ve Tarihi	İzmir / 13.09.1996
Uyruğu	TC
İletişim Adresi ve Mail Adresi	Selçukbey Mahallesi 592 Sokak No:1A/A Blok Merkezefendi/DENİZLİ melikegnsk@gmail.com
Eğitim	
Yükseköğretim (Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı
Yükseköğretim(Yüksek Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümü
Yabancı Dil	
Yabancı Dil Adı	İngilizce
Sınav Adı	YÖKDİL
Sınavın Yapıldığı Ay ve Yıl	
Alınan Puan	
Mesleki Deneyim	
Yıl	Mesleki deneyim
2012–Halen görevine devam ediyor.	Özel Pişano Müzik ve Yetenek Kursu Pişano Eğitmenliği

